

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 5/2019

Cena \$ 2.50

MAY 2019

Wiesław

Kostel Navštívení Panny Marie v Hejnicích

Obec Hejnice v severních Čechách bývala kdysi poslední osadou Frýdlantského výběžku pod Jizerskými horami. První písemná zmínka o Hejnicích pochází z roku 1381. Podle pověsti však zde už více než 200 roků před tímto rokem, v polovině 12. století, došlo k zázračnému uzdravení v rodině místního sítáře. Tento zázrak zásadně ovlivnil rozvoj Hejnicka na dlouhá dalších staletí. Dnes jsou Hejnice městem s asi 2 700 obyvateli. Patří do Libereckého kraje.

Legenda vypráví o tom, že nedaleko Hejnic, v malé vsi Lužci, bydlel se svojí nemocnou rodinou místní sítář. (Poznámka J. K.: náplní práce sítáře ve středověku bylo vyrábět a opravovat rybářské aj. sítě.) Když chodil přes hejnické lesy za prací, rád odpočíval na skalním ostrohu nad říčkou Smědou pod mohutnou voňavou lipou. Když jednoho dne roku 1159 pod lipou usnul, zdál se mu zvláštní sen. Uviděl světlem ozářenou lipu, v její koruně sbor andělů, kteří k němu promluvili: „Jsi na zázračném místě, na kterém se zalíbilo Bohu. Jdi domů, a vrať se sem se soškou Matky Boží, aby každý, kdo půjde kolem, se mohl zastavit a mít účast na Její milosti. Za odměnu se ti uzdraví tvoje žena a dítě.“

Řemeslníkovi to nedalo a usilovně o snu přemýšlel. Nakonec se rozhodl, že při své nejbližší cestě do lužicko-srbské Žitavy za peníze, které utrží za svoje zboží, koupí sošku Panny Marie a přinese ji na toto místo. Částka za utržené zboží však nestačila. Sítářova žena si však vzpomněla, že mají doma docela jinou starší a nepotřebnou sošku a že by ji mohli prodat. Když se tak stalo sítář sošku Panny Marie zakoupil a vrátil se s ní k lipě. Do jejích dutých útrob sošku vložil a úpěnlivě prosil o uzdravení své milované ženy a dítěte. Dalšího dne je oba koňským povozem k lipě přivezl a společně prosili znovu. A stalo se tak, jak mu bylo ve snu přislíbeno. Jeho rodina se uzdravila.

Zpráva o této události se rozšířila do širokého okolí. Lidé začali se svými

neduhy a trápeními putovat k lipě a v ní ukryté usměvavé madonce. Tady vroucně prosili o pomoc. Počty poutníků neustále rostly. Proto starou, rozeschlou lipu pokáceli a na lipový pařez postavili sítářem přinesenou madonku. Nad ní pak roku 1211 postavili dřevěnou kapličku, v níž se sloužily mše svaté. Kaplička však pro velké množství poutníků nestačila. Proto byla na tomtéž místě roku 1252 postavena nová, tentokrát už kamenná kaple s gotickým klenutím. Tu lze v hejnickém kostele spatřit dodnes.

Z obce Hejnice se stalo poutní místo. Vznikl v ní velký kostel, a v letech 1692–1696 na přání hraběte Františka Ferdinanda z Gallasu také františkánský klášter. Naposled byl kostel přestavěn v letech 1721–1725 stavitelem Johanem Bernardem Fischerem z Erlachu v barokním stylu. Zasvěcen byl Navštívení Panny Marie. V římsko-katolické církvi se tento svátek slaví dne 31. května, dříve se slavil 2. července. Po velkolepé přestavbě a nádherné výzdobě byl slavnostně vysvěcen dne 1. 7. 1725. Kostel v Hejnicích od těch dob pojme přibližně 1 000 návštěvníků.

Roku 1950 byl klášter zrušen a přeměněn na internační centrum pro všechny muže duchovního stavu z české, moravské a slezské části Československa. Kněží a řeholníci byli nuceni pracovat v místních továrnách. Koncem 50. let a v 60. letech 20. století zde byly ubytovány také řeholní sestry, které pracovaly v místní porcelánce a v textilce. Z kláštera se v 70. letech stala ruina, do kostela zatékalo. Po pádu totality roku 1989 v něm pokračuje tradice mariánských poutí. Bývalý klášter byl přebudován na Centrum mezinárodní duchovní obnovy. Opravenou budovu kláštera

Interiér hejnického kostela Panny Marie

znovu požehnal dne 5. 1. 2001 zástupce Svatého stolce apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni Coppa. V kostele se kromě obvyklých bohoslužeb konají také koncerty, zejména varhanní.

Jenom během prohlídky s průvodcem se dozvíte věci, které mohou zůstat běžnému návštěvníkovi Hejnic utajeny. Průvodce vás zavede do hrobky františkánů a do hrobky významné šlechtické rodiny z Gallasu umístěné pod kostelem. Tady vás určitě zaujme zvláštní urna, ve které je ukryto srdce hraběte Jana Václava z Gallasu. Tento někdejší majitel frýdlantského panství působil v diplomatických službách císařského dvora, svého času byl také neapolským místokrálem. Zemřel v Neapoli roku 1719 a tam byl také pohřben. Na jeho výslovné přání bylo jeho srdce po smrti z jeho těla vyňato a v ozdobné urně převezeno do rodinné hrobky pod kostelem v Hejnicích. Podle slov zapsaných do závěti Jana Václava z Gallasu bylo uloženo na poutní místo, které bylo jeho srdci místem nejbližším.

*S využitím práce Jany Vančátové
a z internetu
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

Obrázek na titulní straně:
Bazilika Navštívení Panny Marie,
poutní místo v Hejnicích

Mater Formosa *Matka Spanilá* *v Hejnicích*

Zdravas, hvězdo spanilá,
Matko Boží přemilá,
Panno čistá, žádoucí,
bráno k nebi vedoucí.

Tebe ctíme s andělem
v pozdravení veselém,
naplň mírem naši hrud'
a nám novou Evou buď.

Mateřskou nám lásku zjev,
odvrať od nás Boží hněv,
v bojích světa při nás stůj,
za nás v nebi oroduj.

Panno, již se netkl hřích,
ujmi se nás, dětí svých,
pokušení odvracej,
ke Kristu nám dojít dej.

Celý svět ať velebí
Otce, Syna na nebi,
chválen buď i svatý Duch
Otcí, Synu rovný Bůh.

Kancionál - píseň č. 816

Milostná soška - Mater Formosa - Spanilá Matka

je umístěna na hlavním oltáři poutního chrámu v Hejnicích
v pozlacené skříňce a pochází z 80. let 14. století.

Je z lipového dřeva, 39 centimetrů vysoká.

Madona na levé ruce drží Ježíška, v pravé jablko.

Matko Spanilá - Panno Maria,

Ty jsi nemocnou ženu zbožného člověka s jejím dítětem
v okamžiku uzdravila, když se před tvým obrazem do lipy
vloženým pobožně modlily, a potom jsi prokázala ze své
veliké dobroty mnohá jiná dobrodíní těm, kteří se k tobě na
tomto místě důvěrně utíkali.

Také já Tě prosím, skrze pokoru a lásku, s kterou jsi
navštívila svatou Alžbětu, o pomoc ve všech mých
duchovních i tělesných potřebách. Zvláště pak prosím, abys
mě milostivě navštívila a byla mně nápomocná v hodinu
smrti, když mě všichni lidé opustí.

Proto ke Tvé cti říkám: Zdravas Maria...

Podle modlitby k Hejnické Madoně:

<http://via-sancta.cz/kaple/>

11-heyndorffska-kaple-hejnicka-socha-madony-s-detatkem/

LITURGICKÁ ČTENÍ

4. neděle velikonoční - 12. května 2019

1.ČTENÍ - Sk 13, 14.43-52

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisidii. Tam šli v sobotu do synagógy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi roznívali a povzbuzovali je, aby zůstali věmi Boží milosti. Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslecho Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obrácíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.“ Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali víru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2.ČTENÍ - Zj 7, 9.14b-17

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim snížil a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

EVANGELIUM - Jan 10, 27-30

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezhynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

5. neděle velikonoční - 19. května 2019

1.ČTENÍ - Sk 14, 21b-27

Čtení ze skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utrvzovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejde jen tehdy, když hodně vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a postu ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili. Potom prošli Pisídií do Pamfýlie a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli

do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doručeni milosti Boží k dílu, které teď ukončili. Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

2.ČTENÍ - Zj 21, 1-5a

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, spatřil jsem nová nebesa a novou zemi - dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: „Hle - Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat, oni budou jeho lidem, a on - Bůh s nimi - bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu z očí, nebude už smrti ani zámutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pomínul.“ A ten, který seděl na trůně, řekl: „Hle - všechno tvořím nové!“

EVANGELIUM - Jan 13, 31-33a. 34-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, a hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

6. neděle velikonoční - 26. května 2019

1.ČTENÍ - Sk 15,1-2.22-29

Čtení ze Skutků apoštolů.

Někteří lidé přišli z Judska do Antiochie a poučovali bratry: „Nedávejte se podle mojžišského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma. Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní: „Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně. Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

2.ČTENÍ - Zj 21,10-14.22-23

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Anděl mě přenesl v duchu na velkou a vysokou horu a ukázal mi Svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejvzácnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich

dvánáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvánácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvánáct kamenů a na nich dvánáct jmen dvánácti Beránkových apoštolů. Chrám jsem v něm však nespauřil, neboť Pán Bůh vševládny a Beránek - to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunečního, ani měsíčního světla, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

EVANGELIUM - Jan 14,23-29

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat, a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přimlouvec Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: 'Odcházím' a 'zase k vám přijdu'. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

7. neděle velikonoční - 2. června 2019

1.ČTENÍ - Sk 7, 55-60

Čtení ze Skutků apoštolů.

Štěpán, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici. A zvolal: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!“ Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli. Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědkové si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže - jmenoval se Šavel. Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Klesl pak na kolena a hlasitě zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ A po těchto slovech skončil.

2.ČTENÍ - Zj 22, 12-14. 16-17.20

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, uslyšel jsem hlas, který mi řekl: „Hle, přijdu brzy a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem alfa i omega, první i poslední, začátek i konec. Blaže těm, kdo si vypírají šaty; budou mít právo na strom života a na vstup branami do Města. Já, Ježíš, poslal jsem svého anděla, aby vám svědčil o tom, co se týká církevních obcí. Já jsem výhonek z Davidova kořene a Davidův potomek, zářivá jítřní hvězda.“ Duch i nevěsta volají: „Přijď!“ Kdo to slyší, ať také zvolá: „Přijď!“ A kdo žízni, ať přijde: kdo touží po živé vodě, ať si ji vezme zadarmo. Ten, kdo to zaručuje, říká: „Ano, přijdu brzy!“ Amen, přijď, Pane Ježíši!

EVANGELIUM - Jan 17, 20-26

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se: „Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: já v nich a ty ve mně. Tak ať i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žeš je miloval, jako jsi

miloval mne. Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa. Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito moji učedníci poznali, že jsi mě poslal. Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

Seslání Ducha svatého - 9. června 2019

1.ČTENÍ - Sk 2, 1-11

Čtení ze Skutků apoštolů.

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přizene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali. V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali: „Ti, co tak mluví, nejsou to Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřštinu? My Partové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kapadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfylie, Egypta a lybijského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové: slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.“

2. ČTENÍ - Řím 8,8-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se libit Bohu. Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobena smrti kvůli hříchu, ale duch je plný života, protože je ospravedlněn. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás. Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záluďnost těla, budete žít. Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spolutědci Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojit slávy.

EVANGELIUM - Jan 14,15-16.23b-26

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přimlouvece, aby s vámi zůstal navždy. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přimlouvec, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. dubna 2019

Politické události

Babiš mění vládní tým.

Zeman jmenoval nové ministry

Již počátkem dubna navrhl premiér Andrej Babiš prezidentu Miloši Zemanovi změny v čele tří resortů. Ministryni průmyslu a obchodu Martu Novákovou (za ANO) nahradí Karel Havlíček, předseda Asociace malých a středních podniků a živnostníků. Dana Tóka (za ANO) vystřídá ve funkci ministra dopravy Vladimír Kremlík, náměstek na Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Ministra spravedlnosti Jana Kněžíneka (za ANO) nahradí Marie Benešová, bývalá nejvyšší státní zástupkyně a dnes členka týmu poradců prezidenta Miloše Zemana.

Tok avizoval svůj odchod již předtím: „Dlouhodobě chci z vlády pryč, už nechci být v politice.“ Jedním z důvodů pro opuštění vlády měly být útoky na jeho osobu. Oznámil také, že se vzdává poslaneckého mandátu. O Tokově odchodu se spekulovalo už na přelomu roku. Kritika se na ministra snesla zejména v souvislosti s dopravním kolapsem na dálnici D1, ke kterému přispělo sněžení a průtahy oprav. Premiér se ministra dlouhodobě zastával.

O výměně Novákové se mluvilo zejména v posledních týdnech. V únoru na sebe upozornila výrokem o drahých mobilních datech. Kritiku opozice si vysloužila také na začátku dubna, kdy musel zástupce Tchaj-wanu opustit setkání zahraničních investorů se

zástupci ministerstva průmyslu a obchodu. Měl o to požádat čínský velvyslanec. Podle Novákové k žádnému pochybení ale nedošlo. Čtyři desítky senátorů následně požadovaly v otevřeném dopisu po premiérovi okamžité odvolání ministryně. Babiš však popřel, že by byl incident důvodem jejího odchodu.

Šéf spravedlnosti Jan Kněžínek svou rezignaci ohlásil slovy: „Toto své rozhodnutí jsem dlouho zvažoval a přijde mi logické odejít v okamžiku, kdy zároveň dochází i k výměnám jiných ministrů,“ uvedl Kněžínek v tiskové zprávě ve čtvrtek 18. dubna. Zároveň také poděkoval premiérovi za důvěru. Nyní se chce vrátit na pozici odborného náměstka pro řízení sekce Legislativní rady vlády na Úřadu vlády.

Podle předsedy vlády má Benešová předpoklady pokračovat ve stabilizaci justice, potírání korupce a omezování exekutivní mafie. „Potřebujeme bojovat proti korupci a klientelismu, což je nám stále veřejně vytýkáno. Tak jsem našel člověka, který s takovým bojem má velké zkušenosti, stejně jako s justicí,“ prohlásil pro Právo. Benešová už ministryni spravedlnosti byla v kabinetu Jiřího Rusnoka od července 2013 do ledna 2014.

Opoziční politici připomínají, že výměna šéfa spravedlnosti přichází v době, kdy se rozhoduje o podání žaloby na Babiše a jeho rodinné příslušníky v kauze Čapí hnízdo. „Pokud by měl premiér zájem jednat čestně a v zájmu důvěry v justici, měl by se vzdát svého osobního výběru ministra spra-

vedlosti,“ řekl předseda ODS Petr Fiala. Lidovci uvedli na Twitteru: „Vyzveme vládu, aby znovu požádala o důvěru. Při tak značné obměně ministrů je to podle nás slušnost a samozřejmost.“ TOP 09 chce znovu předložit novelu zpřesňující podmínky odvolávání vedoucích státních zástupců.

Nové ministry do vlády jmenoval prezident Miloš Zeman 30. dubna. Do čela ministerstva průmyslu a obchodu nastoupí Karel Havlíček, který se stal i novým vicepremiérem, dopravu bude řídit Vladimír Kremlík a spravedlnost Marie Benešová. „Nenechte se otrávit těmi, kdo jenom kritizují, jenom pokřikují, ale sami v životě nic nedokázali,“ popřál jim prezident. Vicepremiérkou je nově i ministryně financí Alena Schillerová.

Lidovci v Brně vyměnili vedení i název strany

Novým předsedou KDU-ČSL je poslanec Marek Výborný. Rozhodl o tom stranický sjezd konaný v pátek a sobotu 29. a 30. března v Brně. Na programu byly také volba nového vedení a změna oficiálního názvu strany. V neděli lidovci oslavili sté výročí vzniku strany.

Bývalý ředitel gymnázia a městský zastupitel Heřmanova Městce Výborný ve volbě porazil komunálního politika Jaroslava Vlacha a dosavadní místopředsedy strany a poslance Mariana Jurečku a Jana Bartoška. Ve druhém kole Výborný porazil Jurečku ziskem 67 % hlasů. Do nejvyššího stranického postu se dostal jako relativně neznámý politik, v politickém prostředí však vyrůstal. Jeho otec Miloslav Výborný působil jako ministr obrany nebo soudce Ústavního soudu.

Nový předseda v projevu podpořil své protikandidáty

Bartoška a Jurečku na posty místopředsedů, poslední jmenovaný se však rozhodl dále nekandidovat. Jako první místopředsedkyni si Výborný přál senátorku Šárku Jelínkovou, která jakožto jediná kandidátka druhý nejvyšší stranický post získala. Řadovými místopředsedy se stali neúspěšní kandidát na předsedu Bartošek, náměstek havířovského primátora Bohuslav Niemiec, náměstek jabloneckého primátora Štěpán Matek a brněnský zastupitel Petr Hladík. Vedení strany je kromě místopředsedy Bartoška úplně nové.

Marck Výborný v pozici nahrazuje Pavla Bělobrádka, nejdéle sloužícího lidoveckého předsedu po listopadu 1989. Ten se do čela strany dostal po prohraných volbách v roce 2010, kdy KDU-ČSL nepřesáhla pětiprocentní hranici hlasů nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny. O tři roky později se však lidovcům pod Bělobrádkovým vedením podařilo jako zatím jediné české straně vrátit se do dolní komory parlamentu. KDU-ČSL je momentálně opoziční stranou a její voličské preference se pohybují okolo 4 %. Pavel Bělobrádek odchází z vedení strany ze zdravotních důvodů.

V sobotu lidovci debatovali o směřování strany a změně stanov. Také změnili oficiální název partaje, zkratka KDU-ČSL nahradila Křesťanskou a demokratickou unií – Československou stranu lidovou. Změnu lidovci odůvodnili argumentem, že mladí voliči si dosavadní plný název ve volebních lístečích často neasociovali s užívanější zkratkou názvu strany.

V neděli na brněnském výstavišti na sjezd navázaly oslavy stého výročí založení strany, která vznikla v lednu 1919 jako Česká strana lidová.

Navštívilo je více než dva tisíce lidí z řad členů i veřejnosti.

Zdanění náhrad církvím prošlo.

**Je to komunistická loupež,
řikal Kalousek**

Poslanci i napodruhé schválili v úterý 23. dubna zdanění náhrad k církevním restitucím 114 hlasy ze 181. Zákon teď musí ještě podepsat prezident Miloš Zeman, pak skončí u Ústavního soudu. „Je to novela o komunistické loupeži,“ řekl exministr financí Miroslav Kalousek z TOP 09, ANO, ČSSD a KSČM měly dost hlasů, aby prosadily svou, ale definitivní verdikt pováží až Ústavní soud.

Navíc se ještě k oběma vládním stranám a komunistům, kteří vládu tolerují, přidali při hlasování pro zákon ještě poslanci SPD Tomia Okamury. Zákon nepodpořilo pět dalších opozičních stran ve Sněmovně.

„Je to porušení toho, k čemu se stát zavázal,“ řekl po hlasování šéf lidovců Marek Výborný. Právě KDU-ČSL se obrátí na Ústavní soud. „Bude na něm, aby se k věci vyjádřil,“ řekl o Ústavním soudu. Ještě před hlasováním marně apeloval na sociální demokraty, aby hlasovali tak, aby občané viděli, že základní právní jistoty v zemi skutečně platí.

„Každý musí počítat s tím, že stát si stanoví daňovou povinnost. Nejde o retroaktivitu,“ hájil předseda KSČM Vojtěch Filip zákon poté, co byl schválen. Tvrdí, že stát má právo zdanit náhrady, které ještě nebyly vyplaceny, a že tomu smlouvy, které podepsal za Českou republiku expremiér Petr Nečas se zástupci církví, nebrání.

Poslanec za ANO Jiří Mašek zákon hájil tvrzením, že cír-

kevní restituce prolomily hranici 25. února 1948 i prvo-republikovou první pozemkovou reformu, a tak podle něj došlo k jejich předražení o 54 až o 104 miliard korun.

„Nechť vláda předloží analýzu, kde došlo ke zdražení církevních restitucí,“ vyzval vládu Andreje Babiše šéf poslanců Pirátů Jakub Michálek.

„Je nepatřičné, aby zloděj volal: zdaňme, co jsme ukradli,“ prohlásil na adresu komunistů Výborný. Marně prosazoval, aby se poslanci přednostně v úterý místo debaty o restitucích zabývali změnami, které chystá Andrej Babiš ve vládě.

„My jsme domlouvali nejen napravení některých křivd,“ upozornil Kalousek, že součástí dohody mezi bývalou Nečasovou vládou a církvemi a náboženskými společnostmi byla i postupná odluka církví od státu. Kalousek byl ministrem financí ve vládě Petra Nečase z ODS, když bývalá pravicová koaliční vláda církevní restituce včetně finančních náhrad prosadila.

Pro komunisty je zdanění náhrad církvím podmínkou tolerance Babišově vládě. Hnutí ANO proto podle šéfa klubu Jaroslava Faltýnka apelovalo na úterním jednání klubu na své poslance, aby zákon, který vetoval Senát, i napodruhé prošel.

Když se o zákonu hlasovalo poprvé v lednu, pro bylo 106 z přítomných 172 poslanců, proti jich bylo 56. Zdrželi se tři poslanci ANO - ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, Aleš Juchelka a Barbora Kořánová. S vládou pro návrh komunistů hlasovala i opoziční SPD Tomia Okamury.

„Nebylo to standardní,“ řekl v úterý ve Sněmovně o schvalování církevních restitucí poslanec za ANO Jiří Mašek.

„Co bylo ukradeno, již bylo vráceno,“ řekl. Je proto podle něj legitimní finanční náhrady od roku 2020 zdanit.

Zdanění náhrad bránila už před schůzí také sociální demokracie. „Je to mechanismus, aby církevní restituce byly změněny. Slibili jsme to voličům už před sedmi lety,“ řekl šéf poslanců ČSSD Jan Chvojka.

„Kdyby byl zákon protiústavní, tak pro něj nemůže hlasovat. My si myslíme, že je to v souladu s ústavou,“ prohlásil Chvojka. Zákon je pro ČSSD tak důležitý, že kvůli němu ani neletí ministr kultury Antonín Staněk na zahraniční cestu.

Pro komunisty bylo přislíbené zdanění náhrad církvím jednou z podmínek, aby vůbec podpořili vznik menšinové vlády Andreje Babiše. „My si myslíme, že návrh je v souladu s ústavou,“ uvedl šéf poslanců KSČM Pavel Kováčik.

Stát by zdaněním náhrad mohl podle KSČM získat každoročně zpět zhruba 380 milionů korun z přibližně dvou miliard, které církvím posílá. Platný zákon počítá s tím, že církev dostanou od státu nemovitý majetek v hodnotě zhruba 75 miliard korun.

Za nemovitosti, které se podle zákona nevydávaly, mají církev během 30 let získat 59 miliard korun navyšovaných o inflaci. Zákon má také pomoci k postupné odluce státu a církví. Dosavadní příspěvky státu na jejich činnost se totiž postupně snižují až na nulu v roce 2030.

Senát zamítl předlohu komunistických poslanců jako protiústavní. Sněmovna navzdory tomu zákon schválila znovu a posílá ho k podpisu prezidentovi Miloši Zemanovi. Ten již avizoval, že jej podepíše. Část poslanců i se-

nátorů už ohlásila, že se kvůli tomu obrátí na Ústavní soud.

Společné prohlášení předsedů

**České biskupské konference,
Ekumenické rady církví a
Federace židovských obcí
ke schválení zdanění
peněžitých náhrad církvím**

Poslanecká sněmovna 23. dubna 2019 schválila zdanění peněžitých náhrad, které církve dostávají od státu za majetek nevydaný v restitucích i přes předchozí zamítnutí této novely Senátem. Změna zákona nejen že způsobí církvím vážné finanční obtíže, ale pro některé menší církve může být dokonce likvidační. Tato novela se nám jeví jako nemravná a je ve své podstatě protiústavní.

Skupiny poslanců i senátorů jsou již připraveny obrátit se na Ústavní soud, protože považují takové zdanění náhrad za protiústavní i s ohledem na smlouvy, které stát uzavřel s církvemi v souvislosti s majetkovým vypořádáním.

Tímto krokem se relativizují jistoty právního státu a na Ústavní soud se spoléhá nikoli jako na pojistku demokracie, ale jako na prostředek řešení důsledků nezodpovědných politických rozhodnutí. Bohužel se jedná o vítězství populismu nad zdravým rozumem a principy právního státu. Hovořit v tomto kontextu o "poptávce společnosti" je cynické.

Ani tento krok politické reprezentace však nemůže zabránit připravenosti církví a náboženských společností naplňovat své poslání ve prospěch člověka a společnosti, a v úctě k Bohu.

Praha, 24. dubna 2019

Podle zpráv ČBK

Ze Slovenska

**Zuzana Čaputová
zvolena
slovenskou prezidentkou**

Do prezidentského křesla na Slovensku usedne poprvé v historii žena. V druhém kole přímé volby 30. března získala favorizovaná Zuzana Čaputová 58,4 % hlasů, a porazila tak Maroše Šefčoviče se 41,6 %. Volební účast necelých 42 % byla nižší než v prvním kole a vyvolala diskusi o síle mandátu prezidentky zvolené přibližně 24 % populace. Čaputová nahradí současného prezidenta Andreje Kisku ve funkci 15. června.

„Děkuji všem, co jste byli se mnou, a slibuji vám, že budu s vámi. Budu s těmi, co jste mi dali hlas, ale budu i s těmi, jejichž důvěru jsem si zatím nezískala, a budu se o ni ucházet dále při výkonu svého mandátu,“ prohlásila Čaputová ve svém volebním štábu po sečtení většiny hlasů. Ve svém proslovu dále uvedla, že svůj mandát považuje za silný. Na otázku, jak plánuje sjednotit Slovensko, odpověděla, že představu oddělených táborů vnímá jako iluzorní a vše je otázka ochoty vést dialog. „Byla to hra nejen o prezidentské křeslo, ale o znovuoobnovení důvěry veřejnosti v politiku a politiky,“ zhodnotila volby Čaputová v rozhovoru pro ČT24.

Dříve než vítězka promluvil k veřejnosti neúspěšný kandidát Maroš Šefčovič. „Právě jsem telefonoval se Zuzanou Čaputovou a blahopřál jsem jí ke zvolení slovenskou prezidentkou,“ uznal svou porážku ještě před sečtením všech hlasů. „Chtěl

bych poděkovat voličům, kteří mi dali svůj hlas. Považuji to za velký závazek a budu přemýšlet, jak s tak velkým závazkem vůči všem, se kterými jsem se setkal a hovořil, v budoucnosti naložím.“ Šefčovič dále odpovídal na otázky tisku a řekl, že si váží strany Směr-SD a voličů, kteří ho podpořili, neboť jinak by na druhé kolo nedosáhl. Dodal, že jediné, co ho na volbách mrzí, je nízká volební účast.

Slovenská, česká i světová média v reakci na výsledek voleb píší o zvolení demokratické a proevropské kandidátky, která vsadila na hodnoty slušnosti, pravdy a demokracie. U voličů bodovala svým nekonfliktním, otevřeným přístupem a novým, svěžím způsobem vedení kampaně. Agentura AP uvádí, že v konzervativní zemi vyhrála rozvedená matka podporující práva homosexuálů. Z českých politiků gratulovali Čaputové na Twitteru premiér Andrej Babiš a ministr zahraničí Tomáš Petříček. Mluvíci prezidenta ČR na Twitter napsal, že se Miloš Zeman těší na setkání v ČR.

Zuzana Čaputová chce čas zbývající do inaugurace věnovat přípravě na výkon mandátu. Do prezidentského paláce oficiálně vstoupí 15. června a její první zahraniční cesta neporuší tradici novodobých česko-slovenských vztahů, povede do České republiky.

Kiska založí novou politickou stranu

Dosluhující slovenský prezident Andrej Kiska oznámil, že založí vlastní politickou stranu. Učinil tak ve středu 3. dubna v krátkém videu na

Facebooku. Uvedl, že jako nestranická hlava státu poskytne další informace o nové straně 17. června, až mu skončí pětileté funkční období.

Původně plánoval, že se z politiky stáhne a podruhé se už o post prezidenta ucházet nebude. Také tvrdil, že stranu nezaloží a nebude kandidovat do žádné jiné funkce. „Slovensko chce změnu. Tyto volby jsme vyhráli, nyní musíme vyhrát parlamentní volby, proto založím politickou stranu. Chci spojit slušné a ochotné lidi a změnit naši zemi k lepšímu,“ prohlásil nyní Kiska, který podporoval vítězku nedávných voleb Zuzanu Čaputovou.

Téměř polovina Slováků (49,2 %) si ale přeje Kiskův definitivní odchod z politiky. Vyplývá to z březnového průzkumu agentury Focus pro TV Markíza, jehož výsledky publikovalo pondělní Právo. Pro to, aby Kiska založil vlastní stranu, se vyslovilo téměř 20 % respondentů a pro jeho spojení se stávajícími stranami jich bylo 18 %.

Na poslední oficiální zahraniční cestu před odchodem z funkce zamíří Kiska do Česka. S prezidentem Milošem Zemanem by se měli sejít v Lánech.

Ekonomika

Březnová nezaměstnanost klesla na tři procenta, nejnižší za posledních 22 let

Nezaměstnanost v březnu klesla na 3 % z únorových 3,2. Proti loňsku je situace lepší o půl procenta. Bez práce bylo 227 tisíc lidí, což je nejnižší hodnota tohoto měsíce od roku 1997. Počet volných míst se zvýšil téměř

na 340 tisíc. Oznámil to v pondělí 8. dubna Úřad práce.

K poklesu přispívá mimo jiné postupný rozjezd sezonních prací, z evidence odešlo téměř 49 tisíc lidí. Mnoho z nich našlo uplatnění ve stavebnictví, lázeňství, zemědělství, gastronomii nebo cestovním ruchu. „Činnost obnovují i živnostníci, kteří dočasně přerušili podnikání.

Březen je také typickým měsícem, kdy roste zájem zaměstnavatelů o veřejné prospěšné práce, především v rámci jarních úklidů veřejných prostranství,“ uvedla generální ředitelka ÚP ČR Kateřina Sadílková pro ČTK.

Nejlepší situace je stabilně v Praze, konkrétně nyní 1,9 %, naopak nejhůře na tom jsou Moravskoslezský a Ústecký kraj s 4,6 %. Mezi měsíční pokles zaznamenalo 75 okresů. Podíl lidí bez práce se naopak zvýšil na Chomutovsku o 3,3 a na Ústecku o 0,6 %.

Na jedno volné pracovní místo připadá v průměru 0,7 uchazeče. Tradičně velká poptávka je po technických profesích ve všech oborech. V evidenci úřadů práce zůstali především uchazeči s nízkou kvalifikací, se základním, nedokončeným a středním odborným vzděláním, s výučním listem či středním vzděláním s maturitou. Jejich průměrný věk činil 43,2 roku. Mezi evidovanými bylo 84 043 lidí nad 50 let, na celkové nezaměstnanosti se podíleli 37 %. Déle než 12 měsíců bez práce bylo téměř 57 tisíc lidí.

Kurzovní listek 30. 4. 2019 (střed)

EUR, 1	25,660
Kanada, 1	17,028
USA, 1	22,864

Kultura

Plzeňští cestovatelé po 60 letech zopakovali asijskou cestu Zikmunda a Hanzelky

Proslulou cestu po Asii Miroslava Zikmunda a Jiřího Hanzelky se po necelých šedesáti letech rozhodli zopakovat dva cestovatelé z Plzeňského kraje Lukáš Socha a Tomáš Vaňourek. O svých zážitcích a zkušenostech vydali knihu pojmenovanou Zikmund 100 na počest letošních stých narozenin Miroslava Zikmunda. Text knihy napsal Tomáš Vaňourek a Lukáš Socha publikaci vybavil svými fotografiemi míst, jež před lety zdokumentovali Zikmund s Hanzelkou. Vzniklo tak 195 jedinečných retrospektivních dvojic fotografií zachycujících proměnu času a světa, které darovali Miroslavu Zikmundovi k narozeninám.

Stejně jako jejich cestovatelské vzory v roce 1959 i oni začali cestu v Turecku, projeli postupně Blízký východ, indický subkontinent, jihovýchod Asie, Japonsko a země bývalého Sovětského svazu s tím rozdílem, že tentokrát nejeli vozem Tatra 805. Kvůli omezenému času a rozpočtu využívali k překonání větších vzdáleností letadla. Zatímco Zikmund a Hanzelka strávili na cestě po Asii pět let, oni to museli stihnout za devět měsíců. Celkem navštívili 32 zemí a urazili 130 tisíc kilometrů. Na cestě se pokusili zachytit, jak se jednotlivá místa a jejich obyvatelé změnili. V Si-allaganu na Sumatře se jim dokonce podařilo vyfotit vnučku ženy, s níž se v roce 1962 vyfotil Miroslav Zikmund.

Kromě knihy, kterou vydalo nakladatelství CPress, se už konala také výstava fotografií v Plzni a 11. dubna proběhla premiéra dokumentu Cesta jako žádná ze sta v rámci filmového festivalu Finále Plzeň, jenž zachycuje Tomáše Vaňourka a Lukáše Sochu při jejich cestování. „Ještě je brzo na to, abychom celou cestu zhodnotili, přijeli jsme teprve před třemi měsíci a pořád máme spoustu práce. Náš projekt tím rozhodně nekončí, čeká nás premiéra filmu a domlouváme i výstavu v Praze. No a konec konců pánové Zikmund s Hanzelkou nejeli jenom asijskou cestu,“ řekl Tomáš Vaňourek.

Dobrovolníci uklízeli Česko. Sesbírali 1120 tun odpadu

Do velkého úklidu se s příchodem jara pouští mnoho lidí, v sobotu 6. dubna se však věnovali zejména přírodě. V rámci akce Uklid'me svět, uklid'me Česko sesbíralo rekordních 65 tisíc dobrovolníků 1120 tun odpadu na 2273 místech. Událost se koná každoročně od roku 2014.

Zájemci se sešli ve smluvený čas na smluveném místě a pustili se do nepořádku, který v přírodě zanechali jejich nezodpovědní spoluobčané. „Nejčastěji jsme sbírali plastové lahve, různé obaly a pneumatiky,“ popsala studentka Eliška, která přiložila ruku k dílu v obci Lety nedaleko Prahy. Právě pneumatik se uklidilo téměř 17 tisíc.

„Každoročně je nacházíme v lesích, po příkopech, či dokonce v potocích, řekách a na dalších těžko uvěřitelných místech. Jen letos jich dobrovol-

níci napočítali 16 500. Přitom je to zhora zbytečné, u nás funguje systém zpětného odběru, díky němuž je může každý motorista bezplatně odevzdat na jednom z 2900 sběrných míst,“ dodal jeden z organizátorů Radek Janoušek. Mezi běžnými odpady se ale občas objevily i kuriozity, třeba toustovač, mobilní telefon či volant z tatro. Vše odvezla smlouvená firma do sběrného střediska.

Akce ale po víkendu ani zdaleka nekončí. Jen do konce jara jich je v plánu dalších 600. „Pokud plánujete hodně dopředu, dejte si do kalendáře datum Celosvětového úklidového dne – 21. září 2019,“ vyzývají pořadatelé, kteří dobrovolníkům dodávají pytle, rukavice i know-how. Doprovodný program zahrnuje opékání buřtů, workshopy a soutěže pro děti.

Baťa slaví 125 let existence extravaganční módní show a soutěží mladých návrhářů

Palác Žofín v Praze se 13. a 14. dubna stal dějištěm Baťa Fashion Weekendu 2019. Letošní ročník s názvem Evoluce stylu nabízel módní přehlídky, kreativní dílny a výstavu obuvi minulosti, přítomnosti i budoucnosti – tu v podobě finále Baťa Young Designers' Challenge. Vítězi soutěže se stali Natálie Nepovímová z pražské UMPRUM, Tuvshin Batkhuev z Florentské univerzity a Cyprian Kavita Kiswili z Nairobiské univerzity v Keni.

Deset designérů ze tří univerzit se utkalo ve třetím ročníku soutěže mladých návrhářů. Zadáním bylo navrhnout tenisku, která odráží kořeny firmy a zároveň ukazuje vpřed. Jednotlivé návrhy předvedli modelky a modelové na přehlídkách doplněných o světelnou show a taneční vystoupení. Všechny tři vítězné páry tenisek se budou sériově vyrábět a prodávat ve vybraných prodejnách Baťa po celém světě.

Na výstavách se mohli návštěvníci seznámit s aktuálními kolekcemi, jako jsou Red Label vycházející z trendů newyorských a londýnských ulic, sportovní Baťa Light či červenobilá edice tenisek Baťa Heritage vzniklá spoluprací se značkou Coca-Cola. Baťa zde též globálně představil novou řadu Mello od Baťa Power inspirovanou žužu bonbónem marsmallow.

Připomínkou 125 let od založení značky byla výstava historické obuvi zapůjčené Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně reprezentující průřez dějinami firmy. K vidění bylo též vybavení a nářadí z dílny Tomáše Bati, které on a jeho zaměstnanci skutečně používali, a informační panely shrnující životní dráhu této osobnosti českého obuvnického průmyslu.

Veteráni se po roce vrací do Bohnic, tentokrát v duchu sametové revoluce

Veteráni se po roce vrací do Bohnic, tentokrát v duchu sametové revoluce

Víc než 150 pozemních historických vozů se 27. dubna představilo v areálu pražské Psychiatrické nemocnice Bohnice. Akce vznikla díky spolupráci Federace klubů historických vozidel ČR a Autoklubu České republiky. K vidění bylo mimo jiné několik autentických vozů z období sametové revoluce a krátce po ní, například služební vozidlo BMW 735 iL z kolony Václava Havla, Tatra 613 či jediná česká Formule 1 Tatra 607.

Zpracováno podle:
www.idnes.cz
www.cirkev.cz
carolina.fsv.cuni.cz

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Požár zdevastoval velkou část katedrály Notre-Dame v Paříži

V pondělí 15. dubna v podvečer vypukl mohutný požár v pařížské katedrále Notre-Dame, která je symbolem křesťanství ve Francii. Zpráva šokovala celý svět, svoji účast a solidaritu vyjádřili představitelé jak občanského tak i církevního života. Francouzský prezident Macron řekl doslova, že hoří část francouzské historie. Papež František zaslal do Francie své poselství a svoji účast vyjádřila i česká církev.

Svatý stolec uvedl, že „je šokován a v hlubokém smutku ze zprávy o tragickém požáru, který zpusťošil katedrálu Notre-Dame, symbol křesťanství ve Francii a ve světě. Vyjadřujeme blízkost francouzským katolíků a obyvatelům Paříže a modlíme se za všechny, kteří se snaží ze všech sil čelit této dramatické situaci.“

Generální sekretář ČBK Stanislav Přibyl uvedl: „Jsem spojen v modlitbě se všemi Pařížany a katolíky ve Francii. Požár katedrály Notre-Dame je velkou tragédií. Myslím na své pařížské přátele. Věřím, že platí heslo Paříže: *Fluctuat nec mergitur!* (Zmítá se, ale nepotopí se).“

Požár zničil střechnu katedrály i ústřední věž

Požár zničil dvě třetiny střechy, zřítíla se její štíhlá prostřední věž. Zasažena byla i jedna z hranatých čelních věží. Hasičům se však podařilo zachránit konstrukci stavby. S plameny bojovalo na místě kolem 400 hasičů. Podle úřadů měl požár zřejmou souvislost s pracemi na renovaci katedrály, kterou budova v současné době prochází. Nebylo zjištěno cizí zavinění. Katedrála je považována za jeden z nejkrásnějších příkladů francouzské gotické architektury. Patří k nejnavštěvovanějším památkám francouzské metropole, každoročně přitáhne 13 milionů návštěvníků.

Zatímco ostatní hasiči bojovali s pohromou, statečný otec Fournier, kaplan pařížských hasičů, zamířil přímo k trezoru katedrály Notre-Dame, aby z něj zachránil Nejsvětější svátost a trnovou korunu Ježíše Krista. Tuto relikvii tvoří věnec o průměru 21 centimetrů z propletených větviček s trny, které jsou svázané zlatými nitěmi. Také se podařilo zachránit roucho svatého Ludvíka. (podle www.idnes.cz)

Zprávy o požáru katedrály Notre-Dame vyvolaly v celém světě vlnu sympatií a ihned se začaly konat sbírky na obnovu této katedrály.

Papež uznal zázrak na přímělu brazilského kněze Donizettiho Tavaresa de Lima

Brazilský diecézní kněz o. Donizetti Tavares de Lima (1882-1961) přitahoval v padesátých letech minulého století do své farnosti ve městě Tambaú miliony věřících, kteří očekávali, že se díky jeho požehnutí uzdraví. Nyní papež František uznal zázrak na přímělu tohoto muže pevné víry, který byl, kromě nadpřirozených schopností, obdařen bezvýhradnou poslušností

vůči představeným, přísnou a náročnou sebekázní, ale také radostnou veselostí.

Otec Donizetti bývá nazýván „divotvůrcem fotbalistou“, protože jeho velkou vášní byl mimo jiné také fotbal, vnímaný jako prospěšná zábava nejenom pro bohaté elity, nýbrž také pro nejhudší, kteří se rovněž potřebují odreagovat. Právě na obhajobu brazilských chudých otec Donizetti neohroženě vystupoval a jim zasvětil své celoživotní dílo, počínaje hospicem pro tuberkulózní pacienty a konče chudinským obchodem. Jeho láska k Bohu procházela skrze Pannu Marii z Aparecidy, ale také přes hudbu. Jeho matka, neteř místního vysokého politického představitele, se provdala za chudého muzikanta, a rodinné lásce k hudbě vděčí za své netradiční křestní jméno jak otec Donizetti, tak jeho bratři Rossini, Bellini či Mozart.

Otec Tavares de Lima, který vykonal mnohá zázračná uzdravení v případech komplikovaných těhotenství a ochrnutí, vždy odmítal jakoukoli pozornost vůči svojí osobě. Ačkoliv si byl vědom důležitého poselství, které Pán skrze jeho ruce vysílá, byl si zároveň vědom nebezpečnosti tohoto daru a vratké rovnováhy mezi vírou a fanatismem. I z toho důvodu, zatímco brazilská média šířila jeho popularitu a do Tambaú proudily stále větší zástupy lidí, udělil 30. května 1955, šest let před smrtí, své poslední léčivé požehnání.

Spolu s beatifikačním dekretem o. Donizettiho římský biskup potvrdil heroický stupeň ctností u pěti mužů a dvou žen. Mezi nimi je i devítiletý brazilský chlapec Nelson Santana (1955-1964), který s prostou vírou prožíval těžké terminální onemocnění, a italská laička Gaetana To-lomeo (1936-1997), která byla po šedesát let upoutána na lůžko a toto mystérium bolesti přijímala s vírou, posilující celé okolí. Heroického stupně ctností dále dosáhli: italský diecézní kněz Carlo Cavina (1820-1880), italský kapucín o. Raffaele da Sant'Elia a Pianisi (občanským jménem Domenico Petruccelli, 1816-1901), italský kapucín o. Damiano da Bozzano (občanským jménem Pio Giannotti, 1898-1997), francouzský školský bratr Victorin Nymphas Arnaud Pagés (občanským jménem Augustine, 1885-1966), a italská mystička z řádu klarisek, Consolata Betrone (občanským jménem Piccina Lorenzina Giovanna, 1903-1946).

Argentina má nové blahoslavené mučedníky pro víru

V argentinské La Rioja proběhla v sobotu 27. dubna za přítomnosti kardinála Angela Becciu, prefekta Kongregace pro svatořečení, beatifikace čtyř mučedníků pro víru, kteří byli v 70. letech minulého století pronásledováni, neboť se věnovali chudým vrstvám obyvatelstva. Jedná se o diecézního biskupa Enriqua Angela Angelelliho, minoritu Carlose de Dios Muriase, francouzského misionáře Gabreila Longuevilleho a katechetu a otce rodiny Wenceslaa Pedernera.

Podle zpráv České biskupské konference

Vyhasíná radost ze života

Lidstvo nyní prožívá historický obrat

Lidstvo nyní prožívá historický obrat, jenž lze spatřovat v překotném vývoji. Je sice třeba ocenit úspěchy, které přispívají k růstu blahobytu lidí. Nicméně nesmíme zapomínat, že stále větší část žen a mužů naší doby žije v každodenním nedostatku se všemi neblahými důsledky.

Narůstají mnohé chorobné jevy. Bázeň a beznaděj se zmocňují srdcí mnoha lidí dokonce i v takzvaných bohatých zemích. Často vyhasíná radost ze života, roste nedostatek úcty, narůstá násilí, nerovnost se stále více prohlubuje. Člověk musí bojovat o přežití, a to často v nedůstojných podmínkách. Tato změna byla zapříčiněna mimořádnými skoky, ke kterým dochází ve vědeckém, technickém a komunikačním pokroku a v jejich rychlých využitích. Žijeme v době znalostí, informací a nových podob moci, která je ale velmi často anonymní.

Hluboký pramen radosti i uprostřed těžkostí

Ti, kdo se opravdově setkávají s Ježíšem, jsou naplňováni hlubokou radostí. Radost evangelia naplňuje srdce těch, kdo se od něho nechávají vysvobodit z hříchu, smutku, vnitřní prázdnoty a osamění. S Ježíšem Kristem se vždycky rodí a obrozuje radost.

Obrácím se proto ke každému křesťanovi, ať už je kdekoli a v jakékoli situaci, aby se navracel ke svému osobnímu setkání s Kristem, nebo alespoň učinil rozhodnutí, že se s ním chce setkat, a že ho bude hledat. Nikdo nemá důvod myslet si, že se jej toto pozvání netýká, nikdo není vyloučen z radosti, kterou přinesl Pán.

Pane, nechával jsem se oklamávat, ale nyní jsem zde

Kdo učiní malý krůček směrem k Ježíši, objeví, že On už s otevřenou náručí na jeho příchod čekal. Je to chvíle, kdy je třeba říci Ježíši Kristu:

„Pane, nechával jsem se oklamávat.
Tisícero způsobů jsem unikal před tvou láskou.
Ale nyní jsem znovu zde,
abych obnovil svůj vztah s tebou.
Potřebuji tě. Vysvoboď mne znovu,
přijmi mne opět do své vykupitelské náruče.“

Věřit v Ježíše Krista a následovat jej, není jen něco správného, ale také krásného, schopného dát životu nový lesk a hlubokou radost i uprostřed těžkých životních událostí. Radost evangelia je radostí, kterou nám nic a nikdo nevezme (srov. Jan 16,22).

*Zpracováno podle Evangelii gaudium papeže Františka,
který vydalo nakladatelství Paulínky*

Je nešťastný. Lidé mu ale závidí.

Živě si vzpomínám na rozmluvu s jedním mladým mužem, kterého všichni obdivovali a měli rádi. Prozradil mi, že ho uvrhla do hluboké deprese drobná kritická poznámka, kterou pronesl jeho kamarád. Když se mnou mluvil, tekly mu slzy a celý se hroutil vnitřní bolestí. Měl pocit, že přítel prolomil jeho obrannou zeď a spatřil ho takového, jakým skutečně je: nepřitažlivý člověk pod nablýskanou zbrojí, pokrytec.

Když jsem vyslechl jeho příběh, uvědomil jsem si, jak musel být v životě nešťastný, i když mu lidé záviděli jeho talent. Po léta se vláčel s vnitřními otázkami: „Má mě opravdu někdo rád? Záleží na mně vůbec někomu?“ A kdykoli vystoupil o kousek výš na pomyslném žebříku úspěchu, ihned ho napadlo: „Tohle nejsem já, jednou se všechno zřítí a lidé poznají, že jsem k ničemu!“ Toto setkání živě ilustruje prožívání mnoha lidí, kteří si nikdy plně neuvědomují, že jsou milováni takoví, jací jsou. Mnozí mají za sebou hrozné příběhy, které zdánlivě poskytují pádné důvody pro jejich nízké sebevědomí: příběhy o rodičích, kteří jim nedali to, co potřebovali; o učitelích, kteří je zneužívali; o přátelích, kteří je zradili; ale i o církvi, která je nechala na holičkách, když ji nejvíce potřebovali.

Ježíš svým posluchačům jednou vyprávěl **podobenství o marnotratném synu**. Je to příběh, který mluví o lásce, jež existovala daleko dříve, než bylo odmítnutí vůbec možné, a o lásce, která tu bude stále i po všech odmítnutích, jichž se komu dostalo. Je to prvotní a věčná láska Boha, který je nám Otcem i Matkou. On je pramenem každé opravdové lidské lásky, i té nejomezenější.

Ježíšův život a jeho kázání měly jediný cíl: zjevit nám nevyčerpatelnou a neomezenou Boží lásku, lásku mateřskou i otcovskou, a ukázat nám, jak může tato láska proniknout každíčkou oblast našeho všedního života.

Na slavném Rembrandtově obraze „Návrat marnotratného syna“ můžeme tuto lásku zahlédnout na výrazu otce: Je to láska, která nás pokaždé vítá domů a vždycky se těší, že s námi bude slavit.

*Zpracováno podle knihy:
Henri J. M. Nouwena,
Návrat ztraceného syna,
z nakladatelství Paulínky*

Podle: www.vira.cz

Papež František v Maroku

Papež František ve dnech 30. a 31. března uskutečnil svoji 28. Zahraníční apoštolskou cestu tentokrát do Maroka. Před ním navštívil tuto zemi papež sv. Jan Pavel II. Mottem této cesty papeže Františka bylo „Služebník naděje“, s odkazem na jeden z titulů římského biskupa „Služebník služebníků Božích“.

Svatý otec během prvního dne své návštěvy zdůraznil potřebu budovat solidárnější svět, což není možné bez úsilí o dialog. Důležitým bodem programu bylo vydání Deklarace o jedinečnosti a posvátnosti svatého města Jeruzalém, které papež stvrdil svým podpisem spolu s králem Mohamedem VI.

Druhý den na setkání s kněžími, řeholníky a zasvěcenými osobami v katedrále v Rabatu papež prohlásil, že jejich úkolem v převážně muslimské zemi je žít v bratrství. Apoštolská cesta pak vyvrcholila mší svatou, kterou Svátý otec sloužil ve sportovní hale prince Moulay Abdellaha za účasti zhruba 10 tisíc věřících. Opět zde papež vyzval k prohlubování dialogu s muslimy.

Papež František s marockým králem Mohamedem VI.

Setkání s králem a občanskou společností Maroka

Petrova nástupce na letišti Rabat Salé přivítal v sobotu 30. března krátce po 14 hodině král Mohamed VI., s nímž se po vojenské ceremonii odebral v doprovodu arcibiskupa Rabatu Cristóbalcem Lópezem Romero, SDB do královského salónku k symbolickému prvnímu pohoštění datlemi a mandlovým mlékem.

Oficiální uvítací ceremonie se konala za účasti krále, státních a náboženských představitelů, diplomatického sboru a osobností společenského života na prostranství před věží Hassana II., zachovaném spolu se sloupovým řádem po nedokončené mešitě z 12. století, kam se vejde asi 20 tisíc lidí.

Papež František ve své promluvě uvedl: „Zde, na této půdě, která je přirozeným mostem mezi Afrikou a Evropou, bych rád zdůraznil nezbytnost sjednotit naše snahy, abychom dali nový podnět k budování solidárnějšího světa, který by

ještě více vyvíjel poctivé, odvážné a neodkladné úsilí o dialog, respektující bohatství i specifika každého lidu a každého člověka. Je to výzva, kterou jsme všichni povoláni přijmout, zejména v této době, kdy se některé hlasy snaží vytvářet z odlišností a vzájemného znevažování důvody k rivalitě a rozvratu.“

Citoval také z dokumentu o lidském bratrství a zdůraznil nezbytnost rozvíjet a neustále a neustupně přijímat kulturu dialogu jako cestu a spolupráci jako způsob jednání a vzájemné poznávání jako metodu a kritérium. Dále dodal, že „proti fanatismu a fundamentalismu je nezbytné stavět solidaritu všech věřících, a za nedocenitelné opěrné body svého jednání považovat hodnoty, které jsou nám společné.“

Svatý otec zdůraznil, že „svoboda svědomí a náboženská svoboda se neomezuje pouze na svobodu kultu, nýbrž má umožňovat každému, aby žil podle svého náboženského přesvědčení, neboť se nerozlučně pojí s lidskou důstojností.“

Vzhledem k tomu, že Maroko čelí velkému přílivu migrantů ze subsaharské Afriky, přicházejících s touhou dostat se odtamtud do vysněné Evropy, uvedl, že doufá, že Maroko „bude v mezinárodním společenství nadále baštou lidskosti pro migranty a uprchlíky, aby mohli tady i jinde být lidsky přijati a chráněni, zlepšila se jejich situace a byli důstojně integrováni.“

Deklarace o jedinečnosti a posvátnosti svatého města Jeruzaléma

Poté následovala návštěva Mauzolea Mohameda V. a Hassana II. a soukromá rozmluva papeže s marockým králem v královském paláci. Římský biskup a Mohamed VI. při této příležitosti vydali společnou deklaraci o jedinečnosti a posvátnosti svatého města Jeruzaléma:

„Pokládáme za důležité, aby svaté město Jeruzalém bylo chráněno jako společný poklad lidstva a především věřících třech monoteistických náboženství jakožto místa setkání a symbol mirumilovné koexistence, kde se pěstuje vzájemný respekt a dialog. Za tím účelem je třeba uchovávat a podporovat specificky multináboženskou povahu, duchovní význam a jedinečnou kulturní identitu Jeruzaléma. Doufáme proto, že bude věřícím všech monoteistických náboženství zaručen svobodný vstup do svatého města a právo všech na vlastní náboženský kult, aby modlitba jejich věřících za pokojnou budoucnost a bratrství na zemi stoupala z Jeruzaléma k Bohu, Stvořiteli všech.“

Návštěva Institutu Mohameda VI. pro imámy, kazatele a kazatelky

Oba se potom společně odebrali do vzdělávacího Institutu Mohameda VI. pro imámy, kazatele a kazatelky nejen z Afriky, ale z celého světa. Papeži byla představena činnost

tohoto institutu, který se vyznačuje ochranou náboženství z etických a sociálních důvodů.

Setkání s migranty v charitním centru Rabatu

Sobotní den pobytu v Maroku končil papež návštěvou Diecézní charity v Rabatu. Její sídlo se v důsledku migrační krize stalo důležitým opěrným bodem pro zástupy lidí migrujících ze subsaharské Afriky ve snaze dostat se z Maroka do Španělska.

Ve své promluvě papež nejprve citoval slova marockého krále Mohameda VI., že „migrant není více lidský nebo méně lidský podle místa svého pobytu na jedné či druhé straně hranice.“ a poté řekl, že pokrok našich národů nelze měřit jenom technologickým a ekonomickým rozvojem. Závisí především na schopnosti nechat se pohnout i dojmut tím, kdo klepe na dveře, a svým pohledem diskredituje a zlehčuje všechny falešné idoly, které život zatěžují a zotročují, idoly, které slibují iluzorní a přehavé štěstí vybudované na okraji skutečnosti z utrpení druhých. Obec, která ztratí schopnost soucitu, zpustne a stane se nehostinnou. Stane se společností bez srdce... neplodnou matkou. Papež pak odkázal ke svému poselství k loňskému Světovému dni migrantů a uprchlíků, kde rozvíjí čtyři zásadní slova: přijímat, chránit, podporovat a začleňovat.

„Migranti projíždějí přes Maroko už 20 let. Dříve to byli především mladí muži. V posledních letech se to změnilo. Nejčastěji přijíždějí ženy s dětmi, těhotné ženy nebo nezletilí, vysílání do Evropy svými rodiči,“ uvedl při setkání ředitel Charity v Rabatu, Hannes Stegemann z Německa a dodal, že od roku 2017 opět roste počet migrantů v Maroku, kteří se odtud chtějí dostat do Španělska.

„Maročané jsou k migrantům tradičně pohostinní a otevření. Avšak také v této zemi panuje velká nezaměstnanost. Proto dochází někdy k napětím mezi příchozími a místním obyvatelstvem,“ vysvětlil ředitel marocké charity.

Setkání Svatého otce s kněžími a řeholnicemi

V neděli 31. března dopoledne se v hlavním městě Rabat konalo setkání Svatého otce s kněžími a řeholnicemi působícími v Maroku. Proběhlo v katedrále sv. Petra zbudované v roce 1921 a účastnila se ho také místní Ekumenická rada církví (CECM), která zahrnuje anglikány, evangeliky a pravoslavné, řecké i ruské. Ve své promluvě papež František zdůraznil nutnost mezináboženského dialogu. Podle něj by se věřící neměli snažit získávat pro svou víru ostatní, ale navazovat dialog s muslimy.

„Církev má vstoupit do dialogu z věrnosti ke svému Pánovi a Mistrovi, který od počátku, pohnut láskou, vstupoval do dialogu jako přítel, aby nám věnoval svoje přátelství (srov. Dei Verbum, 2). Jako učedníci Ježíše Krista jsme tak již ode dne svého křtu zváni podílet se na tomto dialogu spásy a přátelství, jímž jsme obdarováni jako první,“ prohlásil Svatý otec.

Svatý otec mezi věřícími před slavnostní mší svatou

Slavnostní mše svatá ve sportovní hale

Neděle vyvrcholila mší svatou, kterou papež František sloužil ve sportovní hale prince Moulay Abdellaha. Zúčastnilo se jí 10 tisíc věřících ze šedesáti národností. Papež ve svoji homilii komentoval evangelium (Lk 15), které podává podobenství o milosrdném otci a dvou synech, kteří se mu – každý jiným způsobem – odcizili a ztratili.

„Všechno, co je moje, je i tvoje, také moje schopnost soucitu, říká nám Otec. Neupadněme do pokušení redukovat svoji synovskou příslušnost na otázku zákonů a příkazů, povinností a plnění. Naše příslušnost a naše poslání se nerodí z voluntarismu, legalismu, relativismu či integrismu, nýbrž z lidí, kteří každý den pokorně, stále a úpěnlivě prosí: 'Přijď království tvé'.“

„Evangelní podobenství prezentuje otevřený konec. Vidíme otce, který domlouvá staršímu synovi, aby přišel slavit slitování. Evangelium neříká nic o tom, jak se rozhodnul. Připojil se k slavnosti? Lze se dovědět, že tento otevřený konec naznačuje, že jej má každá komunita a každý z nás dopsat svým vlastním životem, pohledem a postojem ve vztahu k ostatním. Křesťan ví, že v Otcově domě je mnoho příbytků a venku zůstanou pouze ti, kdo nechťejí vstoupit a účastnit se Otcovy radosti,“ řekl papež.

Katolická církev v Maroku

V Maroku žije zhruba 23 tisíc katolíků, většina z nich jsou evropští přistěhovalci a migranti ze subsaharské Afriky. Katolická menšina tvoří méně než jedno procento 35milionové marocké populace. Tamní úřady přechod z muslimské na křesťanskou víru neuznávají, ačkoliv obě skupiny žijí v zemi dlouhodobě v míru. Za konvertování ke křesťanství hrozí muslimům v Maroku až tři roky vězení.

O náboženské toleranci a islámu bez radikálních projevů hovořil František v sobotu i s marockým králem Muhammadem VI. Papež před monarchou a dalšími marockými představiteli prohlásil, že všichni věřící by měli společně vzdorovat náboženskému fanatismu a extremismu, neboť je „urážkou víry a samotného Boha“. Obhajoval také svobodu náboženského vyznání, na niž podle něj má právo každý člověk.

Podle zpráv České biskupské konference

Náš misionář Mons. Dušan Hladík oslavil 60 let svého života

Necht' síla Ducha Svatého
Tvou duši ovane
naš milovaný Otče Dušane
a splní se všechna Tvoje naděje
v duchu Cyrila a Metoděje,
jak se patří,
aby Češi a Slováci
byli věrní bratři!

Karel Chrobák

Monsignore Dušane Hladíku,

Bůh Stvořitel vesmíru každému z nás dává dar života jen jednou. Miluje nás neomezenou láskou a od nás žádá, abychom i my Jeho milovali. Na naší svobodné vůli závisí, jak mu odpovíme.

Před šesti desítkami roků manželé Hladíkoví dostávají jako dar syna Dušana, který se 9. dubna rodí pro tento svět, a kterému se otvírá kniha života. Otec Dušan již od malička slyší v sobě Boží volání, a i když nevyrůstá v katolickém prostředí, následuje toto volání. Roste v něm láska k Bohu, dozrává, a když se naplní čas, zřiká se manželství, rodiny, dětí a celý se odevzdává Jeho namáhavé službě. Pracuje na vinici Páně, a když ho Boží prozřetelnost povolá, neváhá jako Abrahám opustit rodnou zem a vydá se do cizí země, aby tam shromažďoval zaběhnuté ovečky nejen českého, ale i slovenského či polského původu, tak jak to učí církev. Plachetnice jeho života zakotvila v Novém světě, kde nebrzdí jen vody Michiganského jezera v Chicagu, ale poslední dobou zalétá i do bouřlivých vod Pacifiku na Kalifornské pobřeží.

Den, kdy jsme se sešli v tomto našem chrámu, který byl pod jeho vedením přebudován ke slavení Eucharistie, chceme poděkovat jeho rodičům a především Pánu Bohu, za dar jeho života a výjimečný dar kněžství. Jemu samotnému chceme poděkovat za úplnou odevzdanost lásce, za jeho obětavost, pracovitost, bezesné noci, za příkladnou ochotu každému vyhovět i za cenu vlastní vyčerpanosti.

Hodiny odtikávají pozemský čas, který rychle utíká. Stárneme, šediny přibývají, sil ubývá, tělo se domáhá stále většího odpočinku. V předvečer jeho vzácného jubilea, které brzy oslaví, chceme poprosit Nebeskou Matku, Královnu apoštolů, aby našeho duchovního pastýře vzala pod svou ochranu a přimlouvala se za něho u Nebeského Otce. My mu také chceme do dalších dnů života vyprošovat plnost darů Ducha Svatého, a proto společně prosíme:

Nebeský Otče, shlédni svým milostivým pohledem na svého věrného služebníka Otce Dušana, který vytrvale pracuje na Tvé vinici a naslouchá Tvému hlasu. Ochraňuj ho, posiluj ho na těle i na duši, obdar ho svými dary, aby veden Tvým Duchem ve světle pravdy budoval společenství lásky, pokoje, porozumění, jednoty a odpuštění, a tak zpřítomňoval Tvé království už zde na zemi.

Monsignore Dušane, děkujeme Bohu, že Vás poslal do Chicaga. Máme Vás rádi, Vážíme si Vás a modlíme se za Vás.

Vaši věrní farníci z misie

sv. Cyrila a Metoděje v Brookfieldu

Fr. Vojtěch Dvoutletý, kněz spolupracovník

Darina Arvajovičová, katechetka

*a následuje více jako sto podpisů a blahopřání
od dětí i dospělých, jednotlivců i rodin*

Dva narozeninové dorty - jeden od českých farníků klasický se „šedesátkou“ a mimo to po téměř deseti letech od udělení titulu monsignora nová klenka s fialovým lemováním a cingulem a druhý dort od farníků slovenských ve tvaru „otevřeného srdce“, které má náš misionář otevřené pro každého.

▲ S rodiči ve věku 5 let

Nyní při oslavě „šedesátky“ ►

Pamětní medaile

Při návštěvě biskupů Mons. Václava Malého z Prahy a Mons. Jana Vokála z Hradce Králové u biskupa Mons. Petra Esterky v Los Angeles předal biskup Malý Mons. Dušanu Hladíkovi v předvečer jeho 60. narozenin pamětní medaili České biskupské konference

Česká biskupská konference

uděluje

MONS. THDR. DUŠANOVI HLADÍKOVÍ

**Pamětní medaili
České biskupské konference**

za dlouholetou obětavou pastorační službu
pro české krajany ve Spojených státech amerických.

V Praze dne 25. března 2019

* kardinál Dominik Duka OP
předseda České biskupské konference

*Všem gratulantům za přání a za duchovní dary modliteb
a všechny hmotné dary předané osobně nebo
zaslané poštou srdečně děkuji a
vzdávám upřímné Pán Bůh zaplat'.*

*Pamatuji na Vás všechny v modlitbách a u oltáře
a ze srdce Vám žehnám*

Mons. Dušan Hladík

Krásné blahopřání

a pamětní knížku zaslali
i rodáci z Kuřimi u Brna a
sousedních Moravských Kníníc

Kaplička sv. Jana Nepomuckého
nedaleko rodného domu Otce Hladíka
v kuřimské farnosti, kde započala
v jeho necelých 10 letech cesta víry.

Kostel sv. Maří Magdaleny
v Kuřimi, kde Otec Hladík
od dětství ministroval

První požehnání Otce Hladíka v Kuřimi
v den jeho kněžského svěcení 26. června 1983

Vážený Otče Dušane,

**Přejeme Vám k Vašemu jubileu a do dalších let
hodně lásky, zdraví, síly, spokojenosti a
hlavně hojnost Božího požehnání,
milosti a darů Ducha Svatého**

*PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka,
duchovní správce*

*a následuje více jak 120 podpisů
farníků z Kuřimi a Moravských Kníníc*

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

***Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service***

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Theresa Aveni, President

Vroucí vzpomínka

13. května tomu budou tři roky, kdy byl náhle z tohoto světa povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, bratr a strýc, pan

Miroslav Chybík

Byl synem Miroslava a Josefy Chybíkových a narodil se jako Americký občan v Jalubi u Uherského Hradiště na Moravě 2. srpna 1935.

Do Chicaga přijel v červnu roku 1950.

V roce 1956 ukončil Washburne Trade School a potom pracoval jako mistr tesař až do důchodu v roce 2000.

V roce 1963 v kostele Blah. Anežky České uzavřel sňatek s Ingrid Pistauerovou a měli spolu tři dcery.

Byl dlouholetým aktivním členem České misie a obětavým pomocníkem při kompletování a distribuci Hlasů národa.

Ve své americké farnosti se denně účastnil mše svaté.

Byl dlouholetým členem a pokladníkem jednoty Československého Orla v Chicagu. Podporoval mnoho dalších českých organizací.

Zemřel náhle 13. května 2016.

Jeho tělesné pozůstatky jsou uloženy na hřbitově Panny Marie Královny nebes v Hillside, kde očekává slavné vzkříšení.

Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat v kostele České misie v Brookfieldu v sobotu 11. května 2019 v 6.30 hod. večer.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě spolu s námi.

Ingrid Chybíková, manželka

**Angela a Marianne Chybíkovy, dcery
Rosemarie a John Long, dcera s manželem
Caroline a Elizabeth Long, vnučky**

Esther Zager, sestra

**Dr. Lawrence Zager, synovec s rodinou
Zachary Zager, synovec s rodinou
a ostatní příbuzní ve Spojených státech,
v České republice a v Rakousku**

Vděčná vzpomínka

19. května 2019 si připomínáme osmnácté výročí úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Vojtěcha Jaroslava Víta OSB

Narodil se v Polici nad Metují v Čechách 2. února 1923.

V době 2. světové války vstoupil do benediktinského kláštera v Praze v Břevnově a zde 14. září 1945 složil řeholní sliby. V roce 1946 odešel na teologická studia do Belgie, kde byl 29. července 1951 vysvěcen na kněze. Protože se po komunistickém puči nemohl vrátit do vlasti, odešel na misie do Afriky do tehdejšího Belgického Konga.

V roce 1961 přesídlil do Spojených států amerických. Zde působil v duchovní správě u kostela sv. Prokopa v Chicagu, později spoluzakládal středisko Velehrad v blízkosti kostela sv. Anežky České, které později přenesl do Cicera ke kostelu Panny Marie Svatohorské.

Téměř 40 let zajišťoval českou duchovní správu pro naše krajany v exilu. Byl iniciátorem a 25 let šéfredaktorem českých novin Hlas národa.

Za svou práci v exilu byl vyznamenán prezidentem České republiky Václavem Hlavem řádem T.G. Masaryka.

Po vykonané práci odešel na zasloužený odpočinek do Prahy a při své opětovné návštěvě USA byl 19. května 2001 povolán na věčnost.

Je pochován na klášterním hřbitově benediktinského opatství sv. Prokopa v Lisle.

Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat v kostele České misie v Brookfieldu v neděli 19. května 2019 v 10.30 hod. dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi

*Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České Misie v Chicagu*

Upřímná vzpomínka

Letošního 30. května si připomínáme osmé výročí, kdy Pán života a smrti povolal na věčnost našeho milovaného manžela, tatínka, dědečka, bratra, švagra a strýce, pana

Ladislava Gajdu

Narodil se 26. června 1935 v obci Lanžhot nedaleko Břeclavi na jižní Moravě Františku Gajdovi a Marii roz. Škrobačkové. Měl ještě čtyři sourozence, sestry Boženu, Jiřinu a Marii a bratra Milana. V těžkých dobách po komunistickém puči 1948 byli nuceni s celou rodinou v roce 1950 opustit Československou republiku. Jeho otec pomohl nesčetnému množství lidí k útěku za hranice a byl při jedné z akcí zastřelen pohraniční stráží. Rodina Gajdova pobývala rok v uprchlickém táboře v Rakousku a za pomoci přátel se potom dostali do Kanady. Zde byl Ladislav nucen již od mláděho věku 16 let těžce pracovat a pomáhat své mamince vydělávat na živobytí. Pracoval jako elektrikář u firmy Dehavyland a tato profese mu zůstala po celý život. V roce 1960 dostal nabídku na práci ve Spojených státech, kde pracoval jako elektrotechnik ve známé firmě Zenit, která vyráběla televizory. V roce 1961 se v Chicagu oženil s Věrou F. Kondrys a později měli tři děti, syny Františka a Milana a dceru Věru. Kromě své práce a rodiny měl také spoustu zálib. Byl dlouhá léta aktivním členem fotbalového klubu Sparta ABA Chicago, kde působil nejprve jako hráč a později jako trenér a funkcionář. Aktivně pracoval v Ústředně Moravských Spolků, kde zpíval, tancoval a po mnoho let vedl program Moravských dnů. Jeho odchod je pro tyto organizace trvalou ztrátou. Jeho láska, trpělivost a obětavost pro rodinu, přátele, fotbal a folklor zůstanou trvale nejen v srdci členů rodiny, ale též ve vzpomínkách široké krajaňské veřejnosti. Ladislav Gajda byl též člověkem hluboce věřícím a praktikujícím katolíkem. Byl aktivním členem České katolické misie a se svou manželkou se velmi zasloužili o získání nového českého kostela v Brookfieldu a jeho rekonstrukci. Za celoživotní práci byl se svou manželkou vyznamenán v roce 2010 biskupem Mons. Petrem Esterkou medailí „Za službu církvi, vlasti a národu“. Zemřel úže v odevzdanosti do vůle Boží 30. května 2011. Je pochován na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside, kde očekává slavné vzkříšení.

Mši svatou za něho budeme obětovat v kostele Českých patronů v České misii v Brookfieldu v neděli 2. června 2019 v 10.30 hod. dopoledne

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě spolu s námi

**Věra Gajda, manželka
František Gajda, syn**

Milan Gajda, syn s rodinou

Věra Návrat, dcera s manželem Miroslavem

Božena Bílek, sestra s rodinou

Jiřina Jelínek, sestra s rodinou

Marie Kwilosz, švagrová s rodinou a

ostatní příbuzní v Americe, Kanadě a v České republice

Česká misie v Chicagu

Vás srdečně zve do Lisle na pout'

k Panně Marii

v neděli 5. května 2019

St. Procopius Abbey
5601 College Road, Lisle IL 60532
ve 2.00 hodiny odpoledne

V klášteře v kapli Panny Marie
bude mše svatá a májová pobožnost,
pak se pomodlíme za zemřelé krajany,
kněze a řeholníky českého původu.

Touto poutí navazujeme na starou tradici
národních poutí k Panně Marii v Exilu do Lisle.

Přijďte v hojném počtu
a pozvěte své přátele a známé!

Bližší informace podá Mons. Dušan Hladík
Tel. (708) 255 - 5117 Mobil (708) 533 - 1050

Srdečně Vás zveme na

PIKNIK NA DEN OTCŮ

na zahradě České misie
9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513

v neděli 16. června 2019

od 12:00 v poledne do setmění

**K poslechu, zpěvu
a tanci hraje oblíbený**

DJ TONY

vystoupí též

SKUPINA BORŮVKY

**Děti z naší české školy
zahrají hudební pohádku**

O ČERVENÉ KARKULCE

K jídlu bude jako specialita

srnčí guláš,

**dále teplé uzeniny, bramboráky
a pečivo všeho druhu.**

**K pití bude točená Plzeň,
vino a limonády.**

Také nebude chybět zmrzlina.

Vstup volný

Informace:

708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

United Moravian Societies
Annual Picnic

**SATURDAY
JUNE 1ST 2019**

****NEW LOCATION****
Summit Community Park
→ 2PM - 8PM ←

5700 S ARCHER RD, SUMMIT, IL 60501

✦ **Music by DJ Tony** ✦

Dance performances
Activities for Kids

ENJOY CZECH & SLOVAK FOOD
Bakery & Imported Beer
BRING FAMILY, FRIENDS & LAWN CHAIRS

www.UnitedMoravianSocieties.org

Srdečné blahopřání

Ing. Jiřímu Kachlíkovi

k jeho 80. narozeninám

2. května 2019

*Dobrý Boží bojovníku, svatý Jiří, stůj při nás!
V nebi mezi mučedníky, za slabé se přimlouváš.
Zpíváme dnes k chvále tvé, sloky písně oslavné.
V boji se zlem při nás stůj, i nám věrnost vyprošuj!*

Našemu dlouholetému redaktorovi a dopisovateli z moravské metropole z Brna, který pro Hlasy národa napsal již bezpočet článků o historii naší staré vlasti, její kultuře, tradicích, významných památkách, zajímavých přírodních lokalitách i význačných osobnostech, jakož i různé legendy a pověsti starých hradů a dalších míst, příběhy poučné, radostné i varující, předně děkujeme za jeho obětavou a neúnavnou práci. Mnoho čtenářů obdivuje jeho pisatelskou výkonnost, široký historický, kulturní a společenský rozhled a rádi jeho články čtou a vždy se těší na další.

Milý pane Kachlíku k Vašemu životnímu jubileu Vám přejeme hojnost Božího požehnání, stále zdraví tělesné a neutuchající duševní svěžest. Přejeme Vám a v modlitbách vyprošujeme ještě mnohá radostná léta v kruhu své rodiny. Přejeme Vám jako rytíři Královského řádu Moravských rytířů svatého Rostislava a Kolumbana uskutečnění všech deseti rytířských ctností: cti, věrnosti, víry, naděje, lásky, milosrdenství, statečnosti, spravedlnosti, moudrosti a umírněnosti. Přejeme Vám mnoho úspěchů v šíření historických tradic sahajících k základům dědictví našich otců. Vyprošujeme Vám dary Ducha Svatého a novou inspiraci pro další tvůrčí činnost k poučení a povzbuzení mnoha lidí různých generací. Kéž Vám Váš patron svatý Jiří vyprosí vytrvalost ve víře, sílu v boji s pekelnými mocnostmi zla a novou energii k šíření dobra, pravdy a lásky.

***Mons. Dušan Hladík s celou redakcí Hlasů národa
a všichni přátelé z České misie v Chicagu***

Per ardua ad astra

Přes překážky ke hvězdám (3)

Vzpomínky slovenského letce Fredericka Tornila alias Vladimíra Krmana

Piešťany – začátek výcviku pilotních žáků

Na začátku léta 1950 přišlo moje vysněné přemístění do Pilotní elementární školy v Piešťanech. Konečně bude možnost trávit víkendy v Bratislavě! Jak mi to chybělo být s přáteli z aeroklubu a především s Růženkou, která už se stala výkonnou plachtařkou a parašutistkou. Cesta domů Tatranským expresem z Piešťan zabrala jen hodinu a dvacet minut.

Slavnost na Děvinu

Cyrila a Metoděje bylo tenkrát v neděli. Byl jsem právě na vojenském letišti, když měl Ruda Slámka, předseda bratislavského aeroklubu rozhovor s piloty třech letadel, která měla defilovat nad Děvinem. Když mě uviděl, hned spustil: „Vlado, vy u vojska létáte skupiny denně, co kdybyste letěl s naším Sokolem?“ Říkám: „Velmi rád, ale já nemám civilní letecký průkaz.“ Ruda na to: „A co tak letět s naším pilotem a dohlížet na provedení těsné formace?“ – Odstartovali jsme a utvořili skupinu tří roztrženou a roztaženou do široka. To se mi nelíbilo, zvláště když jsme se přibližovali k Děvinu. Překvapily mě čluny pohraniční stráže, které označovaly hranice uprostřed řeky Moravy. Uvědomil jsem si, že na druhé straně už je Rakousko a abychom nepřeletěli na druhou stranu, tak jsem převzal řízení a natlačil se na vedoucího, který celkem nízko kopíroval břeh. Tak jsme byli přesně nad naším územím. Přeletem nad hradem jsme doplnili další bod programu oslavy svatých Cyrila a Metoděje. V momentě už byl pod námi Dunaj, který jsme sledovali až do Bratislavy.

Jen co jsme přistáli, přišlo hlášení z Velitelství pohraniční stráže, že polo-

vina letadla OK-XXX byla v Rakousku a tak byl porušen zákaz překročení státních hranic. Polovina křídla za hranicemi??? No, nemohli jsme se udržet smíchy, jaké idioty to máme v uniformě. Sám Ruda Slámka se nevyhnul komentářům, zvláště když druhý den slyšel, že kdosi viděl pohraničníka mřít na nás samopalem při našem defilé. Mně Ruda ale vyslovil uznání za provedení sevřené skupiny. Mohlo to ale dopadnout hůř.

Školní lety

Piešťany se staly mým druhým domovem. V mé první skupině pilotních žáků jich bylo pět. Jeden Slovák a čtyři Češi. Měl jsem plné ruce práce, zvláště když to byli úplní začátečníci. Byl jsem však na tuto práci dostatečně připravený ještě z Olomouce a výsledky se dostavily. První, kdo udělal svůj první samostatný let, byl Ruda Setvák a bylo mi ctí být jeho učitelem létání. Totiž jeho starší bratr plukovník Jan Setvák byl ten, kdo mi povolil můj první samostatný let v elementárním výcviku v Olomouci.

Na jednu příhodu nezapomenu. Ruda byl totiž jediný odvážlivec, který mě během cvičení pádů požádal, abychom zkusili též pád po ocase. Já sám jsem to ještě nikdy nedělal a tak jsem si řekl: „Proč ne, zkusíme to!“ Obyčejně jsme to během výcviku zvedali do takových 45 až 60 stupňů nad horizont, ale nikdy ne kolmo k hoře. Řekl jsem mu: „Tak fajn, přeber si řízení a do toho!“ Ve vertikálním stoupání za plného plynu stroj zpomaloval, ztratil dopřední rychlost a začal padat po ocase. Rudovi to vytrhlo knípl z ruky a najednou ticho – motor vysadil a ten pocit pádu s fičením větru cítím ještě dnes. To už jsme mířili kolmo k zemi. Vrtule stála. Přebíral jsem řízení a kopáním směrovky levá, pravá, levá, pravá jsme dostali vrtuli do rotace a motor naskočil a dostal se do normálního

chodu. Ani místo na nouzové přistání nebylo třeba hledat. Byli jsme někde západně od Čachtic. Ruda byl trochu zklamáný, že motor naskočil. Mohli jsme mít zážitek z nouzového přistání, které jsme často nacvičovali, ale v realu se nikdy neuskutečnilo.

Že nám vždy štěstí přálo, dokazuje i jeden let, kde jsme nacvičovali akrobacii, jmenovitě zvraty a překruty. Dělal jsem je přes mírnou oblačnost, takže jsme neviděli letadlo aerolinií, které se zjevilo před námi po vynoření se z mraků. Byli jsme v poloze na zádech, ale dokončili jsme obrat, když Dakota přelétávala nějakých 20 metrů nad námi. Tenkrát jsme měli malou dušičku.

Výcvik pokračoval plným tempem. Ministerstvo národní obrany mělo vysoké požadavky, studená válka se stupňovala, začínala Korejská válka a nápisy varovaly: „Nepřítel číhá!“ „Bdělost a ostrážitost!“ a podobně. Nebyl ani dostatečný čas na důslednou údržbu letadel. Následkem byl i tento klasický případ havárie. Osud nebo náhoda?

Vojenská mapa zmizela v oblacích

Zadaný letový úkol je orientace podle mapy a prvky akrobacie. Letový prostor v oblasti Čhtelnice. Je pěkné červencové dopoledne. Nabíráme výšku do 2500 metrů. Začíná se stupňovat turbulence. Žák Josef K. se orientuje podle mapy, jsme v určeném prostoru. Pozorují, že jeho tvář nabírá „zdravou lesní barvu“. Ptá se mě, jestli může pootevřít okno, že se necítí dobře. Řekl jsem: „Dobře.“ Ale než jsem ho mohl upozornit, aby dal pozor na mapu, mapa byla fuč. Bylo slyšet jen šlehnutí o ocasní plochu. Silný podtlak mu ji vyrval z ruky. Zaklel jsem a prudce otočil letadlo, abychom mapu neztratili z dohledu. Ale mezi tím se už mapa ztrácela nad námi v oblacích a další snaha ji objevit byla marná. Po

Po havárii Buckeru – ilustrační foto

spirále jsme sestupovali k zemi. Museli jsme identifikovat prostor, kde mapa zmizela. Nácvik akrobacie jsme již museli odložit. Důležité bylo ztrátu okamžitě nahlásit na naši základnu v Piešťanech.

Na velitelství nastal rozruch, protože mapy právě udělané byly přísně tajné a určené jen k nouzovému použití. To jsme si dali! Zodpovědnost samozřejmě visela na mě jako učiteli létání. Okamžitě byl vydán rozkaz ztracenou mapu za všech okolností najít. Velitelstvo se spojilo s Národním výborem v Chtelnici. Když jsme tam dorazili s Jeepem, tak už potřeť místní bubeník na náměstí vyhlášoval, že se „ztratila mapa z vojenského éroplánu a občané se žádají, aby ji odevzdali na Národním výboru.“ V polích bylo vidět školní děti a také ženy a muže. Výsledek se dostavil za pár hodin. Mapa, sice silně poškozená, se našla!

Havárie

Následující den byl podobný předchozímu. Prováděl se nácvik navigace a tentokrát i prvky akrobacie. Letový prostor byl ten samý – Chtelnice. Posádka: učitel létání rotný Steinbach a letecký dorostenec Pepa T. Výška 2 500 metrů. Letadlo bylo to samé, v kterém jsme předchozího dne letěli my – Bucker Bu-181 (C-106) a pravděpodobně to bylo i v téže oblasti.

Při nácviku přemetů něco jejich letadlem škublo a řídicí páka přestala pracovat. Letadlo šlo do vývrtky. Po ne-

úspěšné snaze rotaci zastavit, rotný Steinbach okamžitě zatahnul za páčku na odhození dveří kabiny a křikl na žáka: „Vyskoč! Vyskoč!“ Pepa se odpoutal z popruhů a zařval: „Já se bojím!“ a schoulil se pod palubní desku. Neovladatelné letadlo rotovalo a zem se blížila. Steinbachovi nezbývalo nic jiného, než aby sám vyskočil. Otevře padák a s hrůzou sleduje letadlo pod ním ve vývrtce, ale padák nikde. Letadlo se při dopadu na zem rozpadlo a v té samé chvíli se nad havárií objevila bílá kopule padáku. Chvála Bohu, Pepa se zachránil a bezpečně přistál nedaleko trosek. Instruktor Steinbach se ještě vznášel na padáku, když viděl, jak Pepa běží k havárii. Po přistání se ho Steinbach ptal, proč utíkal mezi trosky? Prý: „Vypnout zapalování!“... Mimochodem to byl „důležitý úkon“ při havárii... Jaký to byl pocit zodpovědnosti!

Tato letová příhoda se stala na základně hotovou senzací. Vždyť něco podobného se často nestává. Samozřejmě oba oslavenci prvního seskoku dostali tradičního „hobla“. Byly dohady o tom, jak se Pepa dostal z letadla. Pravděpodobně ho z letadla vyhodila odstředivá síla a Pepa okamžitě reagoval otevřením padáku. Pak následovala pouze dvě zhoupnutí na plně otevřeném padáku a přivítání „mamičky“ země pekelně tvrdým dopadem.

Já jsem později vyslovil svému žákovi Josefovi zklamání, že svou neopatrností, když ztratil mapu, nás připravil o seskok, po kterém jsem už dlouhou dobu toužil... Jsem přesvědčen, že již během

našeho předchozího letu již byly výškovka poškozená, ale díky tomu, že jsme akrobacii neprováděli, tak jsme bezpečně přistáli. Kdo ví, jak bychom byli skončili. V té chvíli jsem zase viděl na Josefově tváři tu „zdravou lesní barvu.“ Byl totiž jeden z těch, co měli z akrobacie strach. Zato venku v modré uniformě byl hrdina a frajer. Josef výcvik nedokončil. Byl přeražen k pozemním službám.

Pocit zodpovědnosti

Často jsem si vzpomněl na profesory z obchodní akademie Hujsu a Schramma, kteří byli vůči mně jako studentovi tak nekompromisní. Sám jako učitel jsem si osvojil tuto vlastnost. Především u letectva se nedalo zavírat oči nad slabším prospěchem žáků. Zde se jednalo o lidské životy a já jsem se musel podle toho chovat. Na „akádě“ to nebylo tak kritické, a přece tito profesoři konali svou povinnost. Dodnes se jim v duchu omlouvám, že jsem je proklínal za jejich odměřený postoj ke mně... Na druhé straně to byla ironie osudu, že mi těmi pětkami místo kariéry ekonoma nevědomky napomohli ke včasnému vstupu k vojenskému letectvu. O nějaký rok či dva později za „zběsilého“ politického prověřování už bych neměl nejmenší šanci se k pilotnímu výcviku dostat.

Letiště Tři Duby

Moje působení v Piešťanech jako učitele létání trvalo do konce roku 1950. Potom jsem byl nakrátko převelen do Trenčína a konečně na Tři Duby u Zvolena. Bývali jsme na Sliachi a vedle výcviku pilotů na Aradech jsme zde byli my učitelé létání přeškolení na bojová letadla. Tam moje nejkrásnější chvíle nastala, když jsem v létě 1951 uskutecnil sólový let na Messerschmidtu Me-109 (CS-199). To už byl postup! Splnil se můj sen. Skutečná stíhačka z druhé světové války! „Díky Vám, pane odborný učiteli Tatare!“

Hej baba ryba...

Létání bylo čím dál tím víc vzrušující. Na Oremlazi jsme v rámci bojového

Messerschmidt BF-109 – německá stíhačka z 2. světové války

výcviku prováděli s Arady ostrou pozemní střelbu. Za mnou seděl jeden z mechaniků, kteří s námi často létali. Po posledním náletu a odpoutání se od cíle jsem ještě na pár sekund stisknul spoušť na kniplotu a říkám do mikrofonu mechanikovi na zadním sedadle: „Toto byla rána jistoty.“ Nedalo mi to a stisknul jsem spoušť kulometu ještě několikrát. Mával jsem křídly a zpíval: „Hej baba ryba,“ „Hej baba ryba,“ jenže z kulometu naráz vyšla pekelná dávka střel, jen to rachotilo kabinou. Zařval jsem: „Kurva!“ a díval se dopředu, jestli jsem náhodou nezasáhl letadlo poručíka Richtera, který byl půl kilometru před námi. Zdálo se, že je všechno v pořádku a s kolegou jsme se dohodli, že se tím nebudeme nikomu chlubit. Krátce po přistání v důstojnické jídelně přišel za mnou „dozorčí voják“ s výzvou: „Okamžitě se dostavit do kanceláře vedoucího střelby štábního kapitána Viderspana.“ Už jsem tušil, co bude. Přivítal mě takto: „Proboha Vlado, co jste tam na střelnici vyváděli?“ Vždyť jste mohli vystřelit celý generální štáb, co měl „slezinu“ v poli nedaleko pozorovací věže. Hlásili mi, že najednou viděli, jak střely šlehají do písku a tak všichni padli „k zemi“... S dalekohledem zjistili tvoje číslo. Mám to vyšetřit a podat hlášení!“ Musel jsem s pravdou ven, že jsem udělal párkrát ránu jistoty a že jsem neměl ani tušení, že zbrojaři měli na páse přichystanou další sérii střel a tak vyšly další rány. Na to škpt. Viderspan řekl: „No je to průser, ještě že to nebylo horší, ale musím ti dát aspoň pokárání a

upozornit všechny, aby se to neopakovalo.“ Bylo to od něho milé. Mohl jsem si to pěkně odsedět!

Duchovní letka

Říkali nám „Duchovní letka.“ Totiž na výcvik mi bylo přiděleno dalších pět žáků a to podle abecedy. Letečtí dorostenci: Kinc, Klíma, **Kněz, Kněžíněk, Knížek**. Při hlášeních to bylo skutečně groteskní, když mi hlásili: „Soudruhu podporučíku, duchovní letka je připravena k letu!“ Bylo zajímavé, jak se to pojmenování „duchovní letka“ ujalo, všichni nám tak říkali.

Mým největším překvapením na Třech Dubech však však byl rozkaz Ministerstva národní obrany o povyšování. Naprosto nečekaně mi byla udělena důstojnická hodnost! Vysvětlení? Sověti udělují leteckému personálu důstojnické hodnosti. Začal jsem přešívát knoflíky na zlaté a ta hvězdička na nárameníku se přímo blýskala. Najednou už letecká akademie nebyla podmínkou. Jaké milé překvapení, „soudruhu podporučíku!“

Let čápem

Někdy na podzim 1951 mě stáhli z letiště a mým žákům dali náhradního učitele. Velitel letky říká: „Vlado, mám rozkaz z velitelství, abychom dopravili dva „styčné“ důstojníky do Hradce. Ty se na ten let hodiš. Vem si Storchu Fi-156 (K-65) a za hodinu odleťš.“ „Ale já jsem v tom letadle nikdy neseseděl,“ říkám. „To nic, já ti vysvětlím letové

vlastnosti, strouhneme pár okruhů a bude to!“

Ani jsme se nenadáli a důstojníci s aktovkami už čekali u kontrolní věže. Doplnění nádrží trvalo jen chvilku a už jsme byli ve vzduchu a stoupali do 1500 metrů směrem na severozápad. Po hodině letu jsme byli západně od Olomouce a já jsem studoval mapu prostoru, který jsem si ještě pamatoval ze základního výcviku. Papaláši na zadním sedadle Storchu měli také mapy. Pozoroval jsem, jak se dohadují o naši poloze a pak se mi snažili diktovat směr letu. Nedal jsem se a zdůraznil jsem jim, že za navigaci jsem zodpovědný já a a jejich direktivy jsem jim změnil. To se cestou opakovalo několikrát. Neuvědomovali si totiž, že silný boční vítr vyžadoval jiný kurz než podle mapy. Trasa, kterou jsem sledoval já, byla správná a Hradecké letiště se nakonec objevilo přímo před námi. Přistání na vojenské základně bylo hladké. Potom jsem se musel jít hlásit k veliteli provozu. Papaláši mi poděkovali a ještě mi i zasalutovali. Takovou poctu jsem si ani nezasloužil.

Směr domů

Let zpět byl komplikovanější. Z meteorologické kanceláře mi dali poslední zprávu podle které se kvůli zhoršené povětrnostní situaci nedoporučoval let na východ a navrhli jako první fázi let do Brna.

Tak mě napadlo, že bych mohl strávit víkend v Bratislavě. V Hradci bylo počasí přijatelné. Z počátku jsem byl s letem spokojený, ale někde západně od Olomouce začal motor pracovat nerovnoměrně. Ustálil jsem ho přepnutím zapalování na jedno magneto, ale kvůli této závadě jsem se rozhodl přistát v Olomouci. Byla sobota po obědě a mechanici už byli pryč. Nezbyvalo nic jiného než odstartovat a letět do Brna. Start byl snad nejhorší od doby, kdy jsem začal létat. Ne a ne se odlepit od země. Slimáčím tempem jsem nabral potřebnou rychlost. Navíc start byl proti větru a do mírného kopce. Motor dobře netáhnul. S boží pomocí jsem až na samém konci letiště dostal Storchu do vzduchu a pomalu nabíral výšku. Chod

motoru byl stále ubohý a byla ve mně malá dušička, ale nakonec jsem se přece jenom do Brna dostal. Mé odhodlání strávit za každou cenu víkend v Bratislavě se začalo uskutečňovat. V Brně naštěstí mechanici ještě byli. Dali se hned do práce. Byly to svíčky, které pořádne nezapalovaly.

Hvězdný prach

Po občerstvení v kantýně jsem šel okolo bagru a zaslechl mechanika, jak zpívá známý šlágr „hvězdný prach“, jehož slova jsem neznal. Poprosil jsem ho, aby mi text nadiktoval. S nadšením mi vyhověl:

Takovou žízeň může mít jen bernardýn
nebo starej lom,
jak měl on, když své děvče vyměnil
za láhev brandy prastaré.
Ke cti mu říct, že pil onu láhev s láskou,
že při tom smutné srdce měl,
jak při polibcích,
on že při každém doušku zaslzel.
Protože brandy onen snědý nádech má
jak její pleť,
„já musím znát přece její pleť,
já se ji učil nazpaměť.“
Vzpomínka na věky,
zmizí za obzor daleký,
Díky za lásku tvou má milá,
ta brandy byla přece úžasná.

Jakou radost mi tento plavovlasý
brňák způsobil, se nedá ani popsat.

Když né Bratislava, tak aspoň Malacky

Blížil se už večer a počasí se začalo mírně kazit. Tak jsem skočil do Storchu a vzhůru na Bratislavu. Cestou se to však pokazilo natolik, že bych se letadlem nedostal bezpečně domů, tak jsem přistál v Malackách. Také se mi jednalo o údržbu letadla, protože ve Vojnarech vojenská údržba tehdy nebyla. Svoje rozhodnutí jsem oznámil dálnopisem do Zvolena.

V Bratislavské redutě, kde jsme se pravidelně setkávali, jsem vzbudil pozornost nejen svým nečekaným příchodem, ale hlavně textem populárního „hvězdného prachu.“ Byl to skvostný objev! Každý ho chtěl mít.

Letadlo Storch (Čáp) - Fieseler Fi-156: specialista na přistání

Vichr, ale pěkný

V pondělí při návratu zpět na Tři Duby jsem udělal další zkušenost. Poslední fáze letu byla proti silnému větru, který velmi zhoršil přistání. Přímé přiblížení na přistání jsem dělal s plným plynem a při tom jsem se dostával jen pomalu dopředu. Pěkný vichr! Letadla přede mnou již popřistávala a já s dlouhým „čápem“ (to je Storch v překladu) jsem klesal jako na padáku. Tehdy jsem poznal letové vlastnosti Storchu, který potřebuje opravdu jen pár metrů na start nebo přistání. Ještě jsem ho úplně neposadil na zem a už mechanici viseli na křídlech a vzpěrách a „doprovodili“ mě až do hangáru. Tak se skončil můj víkend s „osobním“ letadlem.

Návrat do Piešťan

Brzy na to jsem byl převelen do Piešťan. Tak to na vojně chodí. Přerazování od jednoho pluku ke druhému je běžným zvykem. Byl jsem zde překvapený mnohými změnami. Už se zaběhnul pokračovací výcvik na mých oblíbených Aradech.

Průsvih na korze

Přišly Vánoce a s nimi milé chvíle strávené doma. Jedné noci jsme šli po korze kolem sochy Rolanda a kamarád Karel Pastucha měl menší zásobu rozebraných částí signalizačních raket.

Několik jsme jich zapálili a hodili před sochu. To byla nádhera, jak bylo všechno osvětlené. Hlouček lidí sdílel naši radost, nikoli však policajti, kteří se náhle objevili, a samozřejmě jsme jim hned padli do oka. Šacovali nás jako zločince a Karlovi hned sebrali všechnu „munici“. Když při zjišťování totožnosti přišli na to, že jsme vojáci, Karel četař výsadkového vojska v Mimonu a já podporučík letectva v Piešťanech, a že tedy na nás nemají právo, tak nás odvedli na Posádkové velitelství. Vzpomněli jsme si na policejní vyšetřování kvůli našemu střelení raket před pár lety na Kobyle a nahánělo nám to strach. Co kdyby poslali hlášení našim útvarům?

Když nás předvedli, posádkový důstojník vyslechl stížnost policistů a ujistil je, že zařídí odpovídající potrestání, načež oni odešli. Pak mrknul okem a řekl nám: „To jste, kluci, nemuseli dělat zrovna ve středu města. Ti horlivci vám mohli pěkně zatopit. Tak si dávejte pozor!“ Potom se hovor stočil na seškoky a létání. V přátelské atmosféře jsme si vypili kávičku a po krátkém pobytu na posádce jsme se venku setkali s našimi děvčaty.

Pokračování příště.

*Ze vzpomínek
Fredericka Tornila
alias Vladimíra Krmana
předaných redakci Hlasů národa
jeho manželkou Růžnou*

Unikátní výzkum našel na Moravském Slovácku přímé potomky velkomoravských šlechticů

Osmnáct mužů z Moravského Slovácka může o sobě tvrdit, že jsou potomky starých Velkomoravanů. Ale ne ledajakých, ale přímo z nejvyšších vrstev společnosti. Jsou to potomci velmožů a významných bojovníků. A mají to vědecky ověřeno. Potvrdil to unikátní výzkum DNA, který provádělo Moravské zemské muzeum v Brně. Na zpracování vzorků se podílela policejní laboratoř, některé vzorky dokonce putovaly přes moře. Pomáhali je určit vědci v USA.

Výzkum započal v prosinci roku 2015. Tehdy byly 350 dobrovolníkům odebrány vzorky slin, ze kterých byla v laboratořích získána DNA. Takto získané vzorky DNA byly pak porovnány s genetickými profily, které se podařilo vyextrahovat ze 75 kosterních pozůstatků lidí, pohřbených v 9. až 12. století na Výšině sv. Metoděje v Uherském Hradišti-Sadech. Archeologové tam našli a otevřeli 871 hrobů. Pro větší pravděpodobnost úspěchu byli do výzkumu pozváni nositelé tradičních příjmení, která se často vyskytují

v Uherském Hradišti a v jeho okolí. Přihlásili se však i dobrovolníci ze vzdálenějších obcí. Ke srovnávacím analýzám byl nakonec použit Y haplotyp, tedy pouze mužská linie rodu, který se nalézal ve 28 zkoumaných kosterních pozůstatcích. Většinou se jednalo o „R1a“ a „R1b“, tedy o haplotypy slovanské a keltsko-germánské. Pouze ve 2 případech se jednalo o zesnulé jedince, kteří pocházeli z oblasti centrální Asie a Číny.

Výsledky tohoto neobvyklého výzkumu byly zveřejněny po více než 3 letech, v pondělí dne 4. 3. 2019. Výzkum potvrdil, že na Výšině sv. Metoděje v Uherském Hradišti-Sadech byli v 9. až 12. století pohřbíváni potomci původních velkomoravských rodů. Shodu s nimi mělo nakonec 18 dnes žijících respondentů, z nichž 11 jsou prokazatelně přímými potomky 3 velmožů Velké Moravy. Jisté indicie ukazují, že jejich předkové patřili k těm nejvýznamnějším. Odborníci předpokládají, že někteří z nich mohli být příslušníky vládnoucí dynastie.

Pětice mužů, kteří jsou přímými potomky velkomoravských šlechticů.
Zleva doprava: Libor Blaha, Pavel Kaňovský, Mirek Mikliček, Petr Babík a Tomáš Achilles.

Obrysy velkomoravského chrámu na Výšině sv. Metoděje v Uherském Hradišti-Sadech

Výšina sv. Metoděje v Uherském Hradišti-Sadech je jednou z nejvýznamnějších lokalit z období Velkomoravské říše. V 9. století se tady nacházel rozsáhlý sakrální areál s dominantním kostelem. Kostel měl 4 přístavby, bylo tady pohřebiště s 87 hroby, sídliště a dlouhá dřevěná obytná stavba palácového typu. Toto místo bývá často spojováno s působením arcibiskupa Metoděje. Archeologové se domnívají, že se tady nacházejí také hroby mojmírovských knížat.

V 10. až 13. století se Sadecká výšina stala nekropolí tzv. sběrnou. Sloužila tedy k pohřbívání lidí ze širokého okolí, nejen z jedné nejbližší obce. Celkem se tady nachází téměř 1 000 hrobů. Proto se tato lokalita stala nejrozsáhlejším kostelním pohřebištěm dané doby na našem území. Odborníci odtud odebrali 75 vzorků DNA, které porovnali s 350 vzorky současných, dnes žijících obyvatel kraje. Osmnáct z nich vykazovalo shodu.

V roce 1905 vzbudila senzaci hypotéza amatérského archeologa R. Čechmánek o možné souvislosti příjmení Raštica s velkomoravskými Mojmírovci. S odkazem na starou pověst ji v roce 1905 uveřejnil cyrilometodějský badatel a římsko-katolický kněz Dr. František Příkryl. Pověst vypráví o tom, že poslední panovník z rodu Mojmírovců jménem Rastis (jmenoval se tak po svém předkovi knížeti Rastislavovi) žil po pádu Velehradu a po zániku velkomoravské říše v ústraní v klášteře na Orlové poblíž Králova stolu. Jeho de-

ra se posléze vdala za prostého obyvatele Buchlovic a ten na památku slavného původu svojí manželky přijal jméno Rastic. Během času se toto jeho jméno změnilo na příjmení Rastica, následně pak na příjmení Raštica.

Poměrně nedávno, roku 1937, hradišťský redaktor J. K. Boček napsal: „Po pečlivém prozkoumání pověsti známým archivářem R. Čechmánekem z Olomouce zdá se být prokázáno, že těmito potomky jsou 4 bratři Rašticovi. Dva bratři Josef a Fabián jsou vyučení kloboučníky, dva bratři Vincenc a Ludvík pracují jako klempíři.“

I dnes žijí Rašticovi jak v Uherském Hradišti, tak v Buchlovicích. Ze 102 nositelů a nositelek tohoto příjmení v České republice jich 45 žije právě na Uhersko-hradišťsku. Dá se tedy předpokládat, že zbylí jednotlivci, rozsetí po České republice, pocházejí z rodového centra v někdejším jádru Velké Moravy. V písemných pramenech potvrzení jejich velkomoravského původu nenajdeme, ale je skutečností, že rod Rašticů patřil po celou dobu středověku k významným pozemkovým majitelům na Buchlovsku.

Výzkum pro odborníky ještě nekončí. Chtějí pokračovat ve velkomoravských lokalitách Mikulčice nebo Pohansko.

*Z internetových zpráv připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

MLADÝM

Aby rodiče sami byli pokojní

Pro mnohé z nás není příjemné zjistit, že zraňujeme své děti. Mnozí si to ani v každodenním shonu neuvědomují, jiní se sami vypořádávají se zraněními od svých rodičů. Co s tím? Nejen o tom v rozhovoru s P. Vojtěchem Kodetem, který se zabývá modlitbou za vnitřní uzdravení.

Co mám dělat, když mě jako rodiče trápí vědomí, že svým dětem možná ubližuju?

Za prvé je třeba, abyste počítala s tím, že je zraňujete a zraňovat budete. Abyste věděla, co vaše děti zraňuje, a chtěla tomu co nejvíc předejít. A když už se to stane, abyste je – přiměřeně věku – dokázala prosit za odpuštění, vysvětlit jim to a společně vše svěřit Pánu Ježíši.

Jak mohu rozpoznat, čím ubližuju?

To, co děti nejvíce zraňuje, je nedostatek lásky a přijetí – ať už vůči nim samotným, nebo mezi rodiči. Každé napětí, každá nervozita v rodině se jich hluboce dotýká. Dítě si není vědomo, že u rodičů vyvolalo reakci například tím, že nespí nebo křičí. Rodič se mu snaží vysvětlit, že když bude křičet, bude zle. Jenže dítě křičí z nějakého důvodu, a když přestane, důvod se tím neodstraní. Každé takové nepřijetí, a nedej Bože násilí, křik, hněv, to všechno potomky zraňuje.

Mnoho rodičů si to vůbec neuvědomuje. Kdy a jak se to může začít projevovat u dětí?

Vypozoroval jsem, že takové děti začnou zlobit. Žijeme v době, kdy se navenek potomkům věnujeme hodně, a přesto jim nedáme, co potřebují: blízkost člověka – a tu nenahradíme množstvím hraček či technických vymožeností, pohádkami nebo tím, že pro ně budeme hledat zábavu.

Blízkost člověka předchází možnému stupňování napětí a následnému zraňování ze strany rodičů. To může pramenit z problémů v práci, ve vztahu s partnerem, ze zdravotních potíží, nebo když se člověku něco nedaří. Asi nejdůležitější je zabývat se tím, aby sami rodiče byli pokojní.

Odkud pramení, že rodič nutí dítě do určité činnosti – chce z něj mít výběrného umělce, hokejistu, doktora, přestože na to nemá buňky?

Z neuspokojených potřeb těchto rodičů. Někdo nevystudoval školu a teď syna či dceru nutí, aby studoval. Anebo se nedostal na konzervatoř a chce mít ze syna virtuosa. To jsou jedny z nesvárů, které nerespektují nadání, zájmy a schopnosti dětí. Takový nátlak jim pak nedovoluje rozvinout se tak, jak je Bůh vybavil pro život. Je to nerespektování toho, že ratolest není majet-

kem rodičů, ale dítětem Božím, které jim bylo svěřeno. Že je to naprosto nezastupitelný jedinec, s nímž má Bůh plán, a povinností rodičů je ptát se ho, co po jejich dítěti chce.

Nakolik můžeme zraňovat svou náboženskou výchovou?

Základem je, aby rodiče žili autentický lidský život, aby byli féroví, pravdiví, poctiví, laskaví, aby měli žebříček hodnot, jímž se sami řídí a nezastávají ho jen ústy. Pokud mají opravdu živou víru, předávají-li svou zkušenost s Bohem, touží potomci jít stejnou životní cestou. Tehdy je pro ně naprosto samozřejmé, že Bůh zasahuje do našeho života, nepochybují o něm. Problém nastává tam, kde se místo živé víry žije náboženská výchova. Když předáváme praxi, způsoby, věrouku, ale nepředáváme život.

Úkolem rodiče je předat víru v Boha skrze svou lidskou lásku. Když dítě zahrneme bezpodmínečnou láskou, která odpouští, nic nevyčítá, nevytahuje věci, jež se staly už dávno, pak samo udělá zkušenost s Bohem, kterou mu už nikdo nevezme. To jsou ty úplně první katecheze, neboť taková je Boží láska.

Může zraňovat i představa Boha podobného lidskému otci?

To působí velké komplikace, zvláště když je pozemský otec násilný, náladový nebo třeba nepřítomný. Jde tomu předejít jediným způsobem – aby se dotčený tatínek snažil být Bohu co nejvíce podoben a zároveň dítěti řekl, že Pán Bůh je někdo jiný než on, že i on je hříšník a vše se mu nedaří, aby uměl prosit o odpuštění.

Dá se říct, že čím více jsme sami zranění, tím více zraňujeme své děti?

Přesně tak. Kdo nedokázal přijmout sám sebe, nemá v sobě radost ze života, těžko to bude předávat dál. Je ale potřeba říct, že je tu ještě Pán, který počítá s tím, že jsme lidé křehcí, a je připraven uzdravit zranění, jež si navzájem působíme. Proto je důležitý pravdivý postoj, kdy například maminka řekne: „Promiň, křičela jsem, protože... nechtěla jsem, jsi moje nejmilejší holčička. Pane Ježíši, prosím, ať to naší Aničku nebolí.“ A je to pryč. Dítě na to ve vteřině zapomene, neboť se potřebuje navázat na jistotu lásky. Ale protože to zůstává v mnoha případech nevyřešené a hromadí se to, dějí se ze strany rodičů velká životní zranění. A to i ve vztahu k Bohu.

Udivuje mne, jak děti snadno odpouští.

A našim hříchem je, že je neprosíme o odpuštění. Můžeme zraňovat a můžeme být rodiče hříšní, ale ještě víc musíme milovat a prosit o odpuštění – a zvát Pána Boha do našich vztahů, aby všechny ty křivdy uzdravil.

Kateřina Šťastná

Převzato z Katolického týdeníku č.3/2016

Kouzelná mast

Moravské město Zlín leží v údolí říčky Dřevnice na rozhraní Valašska a Moravského Slovácka. V listinných památkách se objevuje teprve až ve 14. století. Pan Fricek z Egenbergu jej roku 1322 prodal královně Elišce Rejčce. Od roku 1358 byl Zlín ve vlastnictví bratrů Alberta a Zdeňka ze Šternberka. Roku 1437 přešel do rukou Petra Romana z Vítkovic. Po jeho smrti připadl královské komoře a odtud, kolem roku 1478, byl darován Vilému Tetourovci z Tetova. Jeho potomci vládli Zlínem až do roku 1571, kdy ho Bedřich a Burian Tetourovci dali zapsat do zemských desek panu Janu Kropáčkovi z Nevědomí. Jeho dědici ho prodali roku 1589 Janu Cedlarovi z Hoffu.

Dne 31. 5. 1605 přepadly město tlupy sedmihradského knížete Štěpána Bočkaje a vypálily je. Za 30leté války se u města Zlína strhla roku 1621 bitka mezi jednotkou císařských vojáků a vzbouřenými Valachy. Zvítězili císařští. Tehdy byl Zlín v držení Kryštofa Cedlara z Hoffu, který stranil Valachům. Potrestán za to byl zabavením všech statků. Od konfiskační komise je koupil Karel Podstatský z Prusinovic. Od roku 1655 tu vládli Szerenyové, od roku 1713 Rotálové, od roku 1779 Khewenhüllerové, od roku 1804 Brettonové, od roku 1860 Hauptové a nakonec, od roku 1897 Buchenrodové. Po pádu Rakousko-Uherska roku 1918 koupil zlínské panství Baťův podnikový fond. Zámek získalo město.

U Zlína stával před dávnými časy hrad, ve kterém sídlil rytíř Miloš. Byl to muž ještě mladý, zdravý byl jako ryba. Sice se oddával světským zábavám všeho druhu, ale zlý nebyl, spíše dobrý. Rodiče mu dali dobré vychování a neměl důvod být zlým člověkem.

Pod hradem na okraji lesa stála chudá chýška, v níž přebývala Liduška. Bylo to děvče spanilé s krásnými dlouhými vlasy zlaté barvy. Bylo jí necelých 20 let. V chaloupce žila se svou pěstounkou Maruší. Měly doma 2 kozy, předly lidem len, sbíraly a ve městě prodávaly lesní plody. Nežily dobře ani špatně. Byly spokojeny s tím málem a to je nade všecky poklady a bohatství. Po čase hezká Liduščina tvář a její dobrotá přivábily do chýšky urostlého a hodného mládence Slávka ze Zlína. Měl tam pěknou chaloupku, několik kousků polí a pár kravek. Potřeboval jen šikovnou hospodyňku. Lidušce se hoch také zalíbil a tak si dali slovo. Na podzim měla být svatba.

Ale osud lidem někdy klade divné léčky. Jednou šla Liduška do lesa na maliny. Byl krásný Boží den, slunce příjemně hrálo, na pasece voněly sladké plody. V košíčku jich přibývalo, až se srdce smálo. Utržila za ně na trhu hezkých pár grošíků a ty se budou hodit

do domácího hospodářství. Vzpomínala Liduška, co asi dělá Slávek. Počítala v duchu, za kolik týdnů bude jeho nevěstou. Bylo jí tak veselo, že se dala do zpěvu. Šveholila, jako vlašťovička když staví hnízdečko.

Vtom něco zapraskalo. Trhla s sebou, ohlédla se, a hle! V tu chvíli se košík válel v trávě a maliny ležely kolem něho. Za blízkým stromem stál rytíř Miloš. Píseň utichla, jako když utne a Liduška, uzardělá až po uši, zůstala stát bezradně na svém místě. Přistoupil rytíř k dívce, pohladil ji po vlascech a řekl: „Odpusť, že jsem tě tajně poslouchal. Nehněvej se už a raději mi pověz, kde ses tu vzala, růžičko ty krásná? Dosud jsem tě nikdy neviděl. Ve které líbezné zahrádce jsi vyrostla?“ Vlídna slova vrátila Lidušce klid a pověděla rytíři, co o sobě věděla. Přinesl ji poustevník jako nemluvně ke staré Maruši do chaloupky a svěřil ji do její péče. Společně s ní ji poustevník vychovával a slíbil, že ji poví, až doroste, kdo jsou její rodiče. A že ji k nim zavede. Ale zbožný muž náhle zemřel a vzal si své tajemství s sebou do hrobu.

Podivil se tomu rytíř Miloš. Okouzlen Liduščiným zpěvem pomohl ji sesbírat maliny a doprovodil ji až k chaloupce. Od té chvíle neminulo dne, aby se nepřišel podívat, co dělá hezká zpěvačka. Lekala se těch návštěv Liduška, lekala se jich i stará Maruše. Panská píseň - zlá píseň! Ale co činit? Miloš byl jejich svrchovaným pánem, jak by se ho mohly zbavit? Svěřila se s tím Liduška svému milému Slávkovici a prosila ho, aby se u nich za dne neukazoval. Bála se o něho. Na hradě jsou temná sklepení a lidomorny, kdo se v nich jednou octne, po tom už ani ptáček nezazpívá. Hradní pán jenom kývne a jeho pacholci udělají vše, co on jim rozkáže. Uposlechl Slávek a přicházel až v podvečer, aby na sebe neupozornil svého pána. Těšili se navzájem s Liduškou, že bude brzy lépe. Jen co budou moci spolu k oltáři. Ale zatím se stalo něco jiného.

Jednoho dne přijel rytíř svátečně vystrojen a požádal vroucími slovy Lidušku, aby se stala jeho chotí. Dívka zbledla a v první chvíli nebyla s to, aby promluvila. Rytíř, který očekával, že mu radostně padne do náruče, se zachmuřil a docela jiným hlasem řekl: „Tři dny ti dávám na rozmyšlenou. Ale uvědom si, že jsi mojí poddanou!“ Potom odešel.

Chaloupka se naplnila pláčem a smutkem. Radila se Liduška s Maruší, co dělat. Nakonec se spolu dohodly, že obě uprchnou na sousední panství, kde měla Maruše svoje příbuzné. Potom pěstounka odešla, aby tam všechno dojednala. Ale sotva odešla, padl na Lidušku znovu bezútěšný žal. Co řekne Slávkovici? Co

Tak nějak snad vypadal dávný zlínský hrad

bude dál? Z krásných snů, které si spolu vykouzlili, nebude nic! On přece nemůže prchnout současně s nimi!

Nastal večer dalšího dne, přišel Slávek. Přemohla se dívka a dělala, jakoby se nic nestalo. Radostně přivítala milého hochu, polaskala se s ním, pobesedovala, a když odcházel, prosila ho, aby se nermoutil. Že musí na dalekou cestu, ale že ji podniká jen z lásky k němu. Rozloučili se až pozdě v noci.

Illed časné zrána třetího dne přijel na koni rytíř Miloš. Vkročil chvatně do jizby a zastihl Lidušku u ohniště, kterak míchá něco v kotlíku. Celou světnici vanula podivná vůně. „Co dobrého chystá moje líbezná růžička?“ zeptal se rytíř přívětivě. „Mast vařím, divotvornou mast. Naučil mne ji připravovat můj zesnulý pěstoun poustevník. Má takovou moc, že zahojí každou ránu. I uťatá hlava sroste s tělem, když se mastí natře. Máš-li mne opravdu rád jak říkáš, chop se meče, setni mi hlavu a natři ránu mastí! Potom budu navždy tvá.“

Zarazil se rytíř, ulekl se té žádosti a zdráhal se jí vyhovět. Tu řekla dívka: „Jen tak učiň! Mast má opravdu čarovný účinek, vyzkoušela jsem ji několikrát na drobných i větších tvorech. Učiň, jak tě žádám. Musíš to udělat! Jinak nemohu být tvoje.“ Váhal rytíř, na kouzla nevěřil. „Učiň tak, prosím!“ žadonila dívka znovu a přivinula se k němu a tak dlouho naléhala, až konečně uověřil. Vytasil meč a řal. Hbitě sáhl po masti, natřel krk a přiložil obě části těla k sobě. Ale běda! Krev prýstila dál, spanilá hlava s tělem nesrostla, tělo bledlo a chladlo. Miloš vytřeštil oči a z hrdla se mu vydral divoký skřek. Jako štvané zvíře vyrazil z chaloupky a zběsile pádlil na hrad.

Od té doby se stal rytíř Miloš postrachem širého kraje. Štval lidi, štval zvěř, se svojí chasou podnikal loupežné výpravy do okolí a v noci divoce hýřil. Nakonec se po jedné prohýřené noci probodnul mečem. Týmž mečem, kterým srazil hlavu zlatovlasé Lidušky. Nemá klidu ani po smrti. Jeho duch se prý až dosud zjevuje o půlnoci u zlínského hřbitova. Pádí na koni, před sebou má položeno bezhlavé tělo dívky, v levé ruce drží hlavu s dlouhými, vlnícími vlasy...

Na motivy Pověsti hradů moravských a slezských od Karla Kalláha připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Dopis od chicagského arcibiskupa kardinála Blažeje Cupiche

ARCHDIOCESE OF CHICAGO
Office of the Archbishop
835 North Rush Street
Chicago, IL 60611-2030
312.534.8230
archchicago.org

23. března 2019

Milé sestry a milí bratři v Kristu,

tímto dopisem Vás chci uvědomit o vývoji, který by nás měl – jako občany a Ježíšovy následovníky – velice znepokojovat.

Nedávno byly ve Sněmovně reprezentantů a Senátu státu Illinois předloženy dva návrhy zákona. První z nich, House Bill 2495 a Senate Bill 1942 (jsou jedno a totéž), usiluje o odejmutí jakékoli právní ochrany dosud nenarozených osob či dokonce ohledu na ně a prohlašují potrat (umělé přerušení těhotenství) za „základní právo“ a záležitost zdravotní péče. Konečným důsledkem by byla možnost přerušení těhotenství v jakékoli jeho fázi, nevyjímaje pozdní, z jakéhokoli důvodu a bez jakékoli regulace. Tento zákon by již negarantoval ani špetku lidskosti nebo soucitu s jakýmkoli dosud nenarozeným jedincem v Illinois, i kdyby už byl částečně narozen. Tento návrh zákona také ruší právo na odmítnutí provedení přerušení těhotenství (Abortion Performance Refusal Act), které chrání lékaře, sestry a nemocnice, jež odmítají povolit, doporučit, provést či pomáhat při přerušení těhotenství. Pokud tento návrh zákona bude schválen, práva svědomí (rights of conscience), zvláště pak nesouhlas z náboženských důvodů, zaniknou.

Druhý návrh, House Bill 2467 a totožný Senate Bill 1594, ruší povinnost zdravotníků informovat rodiče těhotných dívek mladších 18 let 48 hodin před provedením zákroku přerušení těhotenství (Illinois Parental Notice of Abortion Act). Tento zákon byl jednomyslně schválen illinoiským Nejvyšším Soudem před pouhými šesti lety a měl praktický smysl v tom, že zaručoval rodičům nezletilých dívek právo spolupodílet se na tomto životně důležitém rozhodnutí. Platnost tohoto zákona snížila množství potratů u nezletilých o 57%.

Jako občany státu a věřící, kterým záleží na všeobecném blahu, Vás naléhavě žádám, abyste se připojili ke mně a mým bratrům biskupům v úsilí o zamítnutí těchto navrhovaných zásadních odchylek od současného zákona a praxe v našem státě. Žádejte prosím svého státního zastupitele (State Representative) a senátora (Senator), aby se zasadili o zamítnutí těchto návrhů. Jména a kontaktní informace příslušných politiků můžete nalézt na adrese <https://www.ilcatholic.org/take-action/action-center/>. Pokud se chcete o navrhovaných zákonech dozvědět více, obraťte se prosím na webovou stránku illinoiské Katolické Konference www.ilcatholic.org nebo volejte Office of Human Dignity and Solidarity na č. 312-534-5355 a žádejte více informací.

Svěřujíc veškerý život od momentu početí až do přirozené smrti do péče naší Matky Boží, jsem srdečně Váš v Kristu,

Kardinál Blažej J. Cupich
Arcibiskup chicagský

Illinois Set to Become Abortion Capital of the United States

On February 13, 2019, two abortion bills were filed in the Illinois House of Representatives with two equivalent bills being filed in the Illinois State Senate as well. If passed, they will result in Illinois becoming the abortion capital of the entire United States. Eight states already have no gestational limits on abortion. They include Alaska, Colorado, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, Oregon, and Vermont, along with Washington, D.C.

The time to be vocal is NOW. The implications of living in a state where human life means nothing will have widespread ramifications. Mothers will bring their babies in to be terminated up to the moment of birth and possibly after birth as well and "healthcare" providers will be allowed to end the lives of babies up to the FULL nine months!

Apathy is the glove into which evil slips its hand. ~Bodie Thoene

The following is from the Illinois Right to Life website. I could not describe the proposed bills any more clearly than this site. Directly from the website <https://illinoisrighttolife.org/stop-hb-2495-hb-2467/> here are the horrors these bills propose in the state of Illinois.

HB 2467: Parent Notice Abortion – Repeal

HB 2495: Reproductive Health Act

Two equivalent bills have also been filed in the Illinois Senate:

SB 1594: Parent Notice Abortion – Repeal

SB 1942: Reproductive Health Act

This extreme abortion bill package will do the following:

Remove all limits on late-term abortions. Abortion, up to the moment of birth, for any reason or no reason at all, will be allowed.

HB 2495 — the Reproductive Health Act — entirely repeals the Illinois Abortion Law of 1975 and creates a fundamental right to abortion, with no restrictions or limitations, for any reason, through out the full nine months of pregnancy.

Terminates parental notification requirements in an underage girl's abortion.

HB 2467 entirely repeals the Illinois Parental Notification Act of 1995. Illinois Parental Notification mandates that no physician can knowingly perform an abortion on a minor child (17 years old and younger) until that physician (or an agent of the physician) has ensured that the child's parent, grandparent, or legal guardian has received notice 48 hours prior to performing the abortion that his or her child is seeking an abortion.

HB 2495 removes the licensing requirements for the small number of abortion clinics in IL that are licensed. Presently no Planned Parenthood abortion clinic is licensed or inspected in the state of IL.

HB 2495 also removes penalties for performing an abortion on a woman who is not pregnant and lifts the ban on the sale and experimentation of an unborn baby.

Allow non-doctors to perform abortions and allow women to obtain abortion pills (medical abortions) without a physician's prescription.

HB 2495 allows for non-doctors to do surgical abortions. This includes, but is not limited to, physicians, advanced practice registered nurses, physicians' assistants, or a person acting under the supervision of one of the above.

Force all insurance plans to cover abortions, with no exception for churches, religious organizations, or pro-life groups.

HB 2495 mandates that all private health insurance plans cover abortions without any restrictions (for any reasons, with no limits as to the number of abortions a year, and throughout the full nine months of pregnancy) or copays or any cost-sharing of any kind.

Expressly declare that the unborn child has no rights.

HB 2495 removes the rights of an unborn child who can survive outside the womb or is on the verge of birth. By removing all rights from the unborn child, legal justification for the crime of murder of an unborn child would appear to be undermined.

Remove conscience protections from pro-life doctors, nurses, and hospitals who refuse to participate in abortions.

HB 2495 repeals the Abortion Performance Refusal Act (745 ILCS 30/1) which protects hospitals, physicians, and nurses for refusing to participate in abortions in any way.

Eliminate the requirement that abortion numbers be reported publicly, so that the additional number of abortions, or the number of abortions done on out-of-state women or underage girls, will not be made public.

Find out what you can do @ <https://illinoisrighttolife.org/stop-hb-2495-hb-2467/>

Prepared by Jana Krcek

Answer to Anger, Hatred, Violence is Still God

As we take time to reflect, it seems that summertime is becoming our annual season of discontent. And it is deeply worrisome for our country and therefore for us as individuals.

Last year we witnessed riots culminating in attacks on police, some of whom were simply seated unsuspectingly in their cars. Most recently we have seen street violence in Charlotte and elsewhere.

Clashes flowing from ideologies of anger and hatred have resulted in injuries and death.

As is so often the case, the violence has not even served as a release that somehow lowers the tension, like steam being released from a kettle. Instead, it leaves more anger more of that sense of looking for the next outbreak.

Particular attention has been drawn to the organizations reveling in white supremacy and neo-Nazi ideology. The day after the Charlotte violence, Cardinal Daniel DiNardo, archbishop of Galveston Houston and president of the U.S. Conference of Catholic Bishops offered a clear and Catholic response.

He said, "We stand against the evil of racism, white supremacy and neo-Nazism. We stand with our sisters and brothers united in the sacrifice of Jesus, by which love's victory over every form of evil is assured.

"At Mass, let us offer a special prayer of gratitude for the brave souls who sought to protect us from the violent ideology displayed yesterday," he continued. "Let us espe-

cially remember those who lost their lives. Let us join their witness and stand against every form of oppression."

But the hatred was not limited to white supremacists who organized the Charlotte rally. A reporter for the *New York Times* reported that she "saw club-wielding 'antifa' beating white nationalists being led out of the park."

It is deeply disturbing to see in our midst the claims associated with white supremacy. The claims of any racial supremacy and therefore of a lesser dignity of any class of human beings is abhorrent under any circumstances.

For us as Americans, however, white supremacy is especially so. Our national history of the suffering of slavery has deeply marked our society.

White supremacy cannot be separated from the legacy of the horrors of the transportation and trade of Africans, the sale of human beings, and the abuse of individuals and slave families. As a country, we fought a terrible war largely rooted in racially based slavery that cost as many as 750,000 lives with more wounded.

Likewise, many families today have relatives who sacrificed and died to oppose the spread of Nazi, ideology that murdered and enslaved millions. To mention the Nazi history is to recall the horrors of death camps. How is it possible to celebrate such evils in our society?

What links so much of this decay in our society is that the violence and ideologies are united by the absence and exclusion of God and of prayer.

The ideologies of hatred and the responses of violence attempt to fill the growing spiritual void of a country and individuals who are distanced from the love of God.

The declining numbers of people attending Mass or church on Sundays lessens the union with God by which He transforms us for the better.

The absence of prayer, in personal lives and in public, weakens our spiritual strength, and society suffers as a consequence.

As Catholics, we are convinced that our living of the Church's teaching, especially Her moral teaching, our reception of the sacraments and our prayer each day are the path to personal salvation. But they also contribute to the spiritual strengthening of others in the world.

Prayers obtain grace of perseverance for some and conversion in others. Sin begets more sin. But prayer assists the whole world.

Anger and violence in our streets feed on the increasingly harmful and destructive tone of our political and social discourse. The answer is as it has always been; turn to God, love Him and ask for His forgiveness.

*By Bishop David J. Malloy
The Observer
September 12, 2017*

Starobylé větrné mlýny

Větrný mlýn v Kuželově

Jeden z mála dochovaných větrných mlýnů tzv. holandského typu se nachází na nezalesněném hřbetu Bílých Karpat jihovýchodně nad obcí Kuželov, která leží na samých hranicích se Slovenskem, v srdci Hornácka. Nachází se zhruba 15 kilometrů od Veselí nad Moravou, nebo známé Strážnice, místa konání Folkloerních mezinárodních festivalů. Mlýn byl postaven v roce 1842 a více než 100 let sloužil zemědělcům z okolí.

Nejprve byl mlýn postaven jako obecní, teprve v roce 1904 jej od obce koupili manželé Kašíkovi. Ti nejprve bydleli přímo v mlýně, teprve v roce 1906 a s pomocí peněz od syna z Ameriky postavili obytnou stavbu. Mlýn sloužil k mletí mouky zhruba do třicátých let, během druhé světové války ale byl mlýn zapečetěn a jejím skončení již jeho činnost nebyla obnovena. Mlýn chátral až do roku 1963, kdy byl označen za chráněnou památku. V roce 1964 prošla rekonstrukcí křídla a v roce 1973 přešel mlýn pod správu Technického muzea v Brně, v jehož majetku je dodnes. Dalším významným milníkem se stal rok 2010, kdy byl mlýn „povýšen“ na Národní kulturní památku.

Mlýn má kuželovitou kamennou konstrukci, která nese otočnou střechu se šindelovou krytinou a čtyřmi křídly větrného kola, upevněných na hřídeli. Střecha mlýna se otáčí o 360 stupňů, díky čemuž mohl mlýn fungovat při jakémkoliv směru větru. Mlýn má z tohoto důvodu u paty hned dva vchody: pokud vrtule při otáčení znepřístupnily vchod jeden, mohl být použitý ten na opačné straně. Není bez zajímavosti, že po vypletení vrtulí by mlýn mohl mlít mouku všeho druhu i dnes.

Vedle mlýna stojí obytné a hospodářské budovy s expozicí hornáckého bydlení a hospodaření na přelomu 19. a 20. století. Je zde vystaven soubor ze-

mědělského nářadí a zařízení dokumentující tradiční zemědělské výrobní postupy. Součástí expozice je i ukázka různých nástrojů používaných k údržbě strojního zařízení mlýna, kterou většinou prováděl sám mlynář. Každoročně v červenci se v prostorách památky konají některé z pořadů tradičních "Hornáckých slavností".

Kuželovský mlýn je také oblíbeným místem filmařů. Proslavil hned v několika pohádkách, seriálech i filmech. Byla zde natáčena pohádka O statečném kováři nebo jiná s názvem Nebojsa. Mlýn se ale objevuje i v populárním seriálu Cirkus Humberto. Při cestě na Moravu každopádně stojí tato památka za návštěvu.

<http://www.filmovamista.cz>

Větrný mlýn v Třebíči

Tento větrný mlýn nesloužil kupodivu k mletí mouky, ale smrkové, borové a dubové kůry. Ne že by v Třebíči chroupali chleba z dřevěné kůry; kůru používali ve formě prášku místní koželuhové. Jejich kůže byly vyhlášený po celém kraji a kůry proto spotřebovávali velké množství. Přidávali ji do zvláštního louhu, do něhož namáčeli kůže a zbavovali je nežádoucích součástí, které by na kůži plesnivěly. Původně mleli kůru pro koželuhy trebičští mlynáři, ale přidělávala jim tolik práce, že ani nestíhali umlít mouku. Cena za tříslu, jak se prášku z kůry říkalo, byla neúměrně vysoká a tak se bratři Budišovští, kteří vlastnili největší koželužnu v Třebíči, rozhodli, že si postaví vlastní mlýn na kůru. Tím ale jenom hnali vodu na mlynářskou ješitnost.

Třebíčští mlynáři se zalekli, že přijdou o část příjmů a podali proti návrhu stavby stížnost k městské radě. Prý, že klapání mlýna bude plašit koně, že dřevěný mlýn do zajista vyvolá strašlivý požár, že prý nebyli pozváni k jednání a kdo kdy viděl, aby si koželužové stavěli mlýn, to už si cukráři mohli usmyslet, že

Větrný mlýn v Třebíči

budou v Třebíči vyrábět mořské koráby, a že je to zkrátka celé nesmysl. Když jejich stížnost odmítla rada jako neopodstatněnou, odvolali se k vrchnosti a ta vyslala k prošetření případu vážené krajské komisaře. Mlynáři se před nimi tahali za vousy, klepali si na čelo, posypávali se moukou a všelijak naznačovali, že je mlýn na kůru proti přírodě, ale nebylo jim to nic platné. Komise stavbu mlýna povolila.

Mlýn byl postaven roku 1836 a stal se neodmyslitelnou součástí Třebíče i místních Betlémů, které jsou k vidění v Muzeu Vysočiny. Kůru mlel ovšem jenom půl století a jeho práci brzy převzal parní stroj. Od roku 1934 byl upraven jako bytový prostor a nájemníkům sloužil až do roku 1977. V nedávné době prošel mlýn rozsáhlou rekonstrukcí, byl znovu opatřen lopatkami a uveden do původní podoby. Je možné si ho kdykoli cestou z Třebíče do Jihlavy zvenku prohlédnout.

<http://www.mesto-trebic.cz/vetny-mlyn.php>

**Foto na zadní straně:
Větrný mlýn v Kuželově**

